

کلیات برنامه و سرفصل

دوس رشته

مشاوره خانواده با رویکرد اسلامی سطح

حوزه های علمیة خواهران

سال تنظیم: ۱۴۰۲

فهرست مطالب

۱	فهرست مطالب
۳	کلیات رشته
۵	مشخصات و اهداف دروس در یک نگاه
۹	الف) دروس مشترک:
۹	فقه (۱)
۱۱	فقه (۲)
۱۳	فقه (۳)
۱۵	فقه (۴)
۱۶	اصول فقه (۱)
۱۸	اصول فقه (۲)
۲۰	اصول فقه (۳)
۲۲	اصول فقه (۴)
۲۴	تفسیر قرآن (۱)
۲۷	تفسیر قرآن (۲)
۲۸	عقاید خاص شیعه (۱)
۳۰	عقاید خاص شیعه (۲)
۳۲	تجزیه و ترکیب
۳۴	ب) دروس تخصصی:
۳۴	روانشناسی شخصیت
۳۶	روانشناسی اجتماعی با نگرش به منابع اسلامی
۳۸	بهداشت روانی
۴۰	انگیزش و هیجان
۴۲	روانشناسی فیزیولوژیک
۴۴	آمار توصیفی
۴۶	آمار استنباطی
۴۸	آموزه‌های روانشناختی در قرآن و روایات
۵۰	شیوه‌های اصلاح و تغییر رفتار با تأکید بر منابع اسلامی
۵۲	نظریه‌های مشاوره و روان‌درمانی
۵۴	اصول و فنون مشاوره با تأکید بر دیدگاه اسلامی
۵۸	مصاحبه تشخیصی

۶۰	زبان عمومی.....
۶۱	زبان تخصصی.....
۶۲	آسیب شناسی روانی (۱).....
۶۴	آسیب شناسی روانی (۲).....
۶۶	نظام خانواده در اسلام.....
۶۸	روانشناسی اختلافی زن و مرد.....
۷۲	اندازه‌گیری و روان‌سنجی در مشاوره خانواده.....
۷۴	نظریه‌های مشاوره خانواده.....
۷۶	اصول و فنون مشاوره خانواده.....
۷۹	زوج درمانی.....
۸۲	مهارت‌های زناشویی.....
۸۵	مشاوره ازدواج.....
۸۸	مشاوره کودک و مهارت‌های فرزندپروری.....
۹۱	کارورزی و تمرین فنون مشاوره ازدواج.....
۹۲	کارورزی و تمرین فنون مشاوره خانواده.....
۹۳	ج) دروس جبرانی:.....
۹۳	تعلیم و تربیت در قرآن و روایات (۱) (جبرانی).....
۹۵	تعلیم و تربیت در قرآن و روایات ۲ (جبرانی).....
۹۷	روان شناسی عمومی (جبرانی).....
۹۹	روانشناسی رشد با تأکید بر منابع اسلامی ۱ (جبرانی).....
۱۰۰	روانشناسی رشد با تأکید بر منابع اسلامی ۲ (جبرانی).....
۱۰۲	نظام تربیتی اسلام (جبرانی).....
۱۰۶	مسائل تربیتی نوجوان و جوان (جبرانی).....
۱۰۸	د) سرفصل دروس مهارت‌های پژوهشگری.....
۱۰۸	مسئله‌یابی و منبع‌یابی.....
۱۰۹	طرح‌نامه‌نویسی.....
۱۱۰	فیش‌نویسی و پردازش اطلاعات.....
۱۱۰	شیوه تدوین پایان‌نامه.....
۱۱۲	پایان نامه.....
۱۱۳	جدول پیشنهادی ارائه دروس در دوره تحصیلی.....

کلیات رشته

ماده ۱. عنوان:

عنوان رشته عبارت است از: «مشاوره خانواده با رویکرد اسلامی»

ماده ۲. تعریف:

سطح سه آموزشی- پژوهشی رشته «مشاوره خانواده با رویکرد اسلامی» سطحی از تحصیلات حوزوی است که در آن، طلب، مبانی، مکاتب، آراء، مسائل و روش‌های مربوط به این رشته را در حد شناخت فرا می‌گیرند؛ و توانایی پاسخ‌گویی به نیازهای علمی در سطح نیمه تخصصی این رشته را کسب کرده و پس از دفاع از پایان‌نامه، دانشنامه سطح سه «مشاوره خانواده با رویکرد اسلامی» دریافت می‌کنند.

ماده ۳. اهداف:

۱. تعمیق مبانی اعتقادی و ایجاد زمینه تعالی معنوی و اخلاقی
۲. شناخت مبانی، مکاتب، آراء، مسائل و روش‌های مربوط به رشته مشاوره خانواده با رویکرد اسلامی
۳. تقویت توان پژوهش در حد تحلیل و بررسی تطبیقی مسائل مرتبط با رشته مشاوره خانواده با رویکرد اسلامی
۴. ایجاد توان پاسخگویی به نیازهای علمی و مسائل رشته مشاوره خانواده با رویکرد اسلامی در حد تحلیل، تبیین و ترویج
۵. ایجاد توان تدریس در سطح دو و سطوح هم‌تراز
۶. آماده‌سازی برای ورود به مقاطع تحصیلی بالاتر
۷. تربیت مشاور در امر ازدواج و خانواده متناسب با سبک زندگی اسلامی
۸. ارتقاء دانش در حوزه مشاوره خانواده و دیدگاه‌های مطرح در حوزه خانواده و ارزیابی و نقد آن‌ها.

ماده ۵. ضرورت:

۱. تأکید اسلام بر نهاد خانواده به عنوان محبوب‌ترین بنای عالم هستی و کانون مودت و رحمت
۲. اهمیت خانواده به عنوان نخستین مهد تربیت انسان و سنگ بنای جامعه انسانی متعالی
۳. هجوم چالش‌ها و آسیب‌های اساسی فرهنگ غربی به نظام خانواده در جوامع اسلامی همراه با معرفی الگوهای جایگزین
۴. برخورداری مجموعه تعالیم اسلامی از یک نظام و ساختار سازمان‌یافته غنی و کارآمد درباره خانواده
۵. رسالت حوزه در تربیت نیروی انسانی آشنا با مبانی اسلامی در حوزه مسائل خانواده
۶. نیاز جوامع اسلامی به دریافت خدمات مشاوره‌ای در موضوع خانواده در سطح ملی و فراملی.

ماده ۴. سیاست‌ها:

۱. تأکید بر استفاده از متون آموزشی اصلی، متقن، جامع و کاربردی در حد دوره
۲. اهتمام بر درک و به کارگیری متون و منابع، در حد دوره
۳. توجه به اقتضائات و نقش محوری بانوان در تحکیم خانواده در محتوا و اجرای برنامه‌های درسی
۴. اهتمام به تعالی اخلاقی و معنوی طلاب
۵. توجه به تقویت استقلال فکری و اعتماد به نفس در مسائل علمی

۶. اولویت دادن به آموزش موضوعات اصلی رشته مشاوره خانواده با رویکرد اسلامی
۷. تأکید بر توسعه آموزش‌های پژوهش‌محور
۸. تأکید بر حفظ سنت‌های اصیل حوزوی ضمن بهره‌گیری از روش‌های کارآمد آموزشی به‌ویژه روش مشارکت فعال با استفاده از فناوری‌ها و روش‌های نوین و مؤثر در آموزش و پژوهش
۹. تأکید بر پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و توجه به نیازهای روز
۱۰. توجه به استعدادسنجی طلاب در زمینه تحقیق، تبلیغ، تدریس و مدیریت در طول دوره
۱۱. جهت‌دهی محتوای دروس و فرآیند آموزش به سمت تولید دانش اسلامی
۱۲. توجه به مباحث و مسائل جنسیتی در طراحی عناوین و اهداف دروس و سرفصل‌ها
۱۳. در نظر گرفتن اهداف نظام تربیتی اسلام در تولید و ارائه محتوای آموزشی
۱۴. اهتمام به تقویت تعبد و تعهد دینی در جهت رعایت اصول اخلاقی و ابعاد فرهنگی در مشاوره با خانواده‌ها.

مشخصات و اهداف دروس در يك نگاه										
ردیف	شناسه	عنوان	واحد		ارزشیابی				اهداف آموزشی	پیش نیاز
			نظری	عملی	کتابی	میانمی	فعالیت/تحقیق/عملی	شفاهی		
۱	۳۰۸۱۳۰۵	فقه ۱	۶	-	۱۵	۳	۲	-	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه و آشنایی با روش های استدلال فقهی	هر فقهی پیش نیاز
۲	۳۰۸۱۳۰۶ ۰۷۰۸	فقه ۲، ۳ و ۴	۶	-	۱۷	۲	۱	-	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه و آشنایی با روش های استدلال فقهی	فقه بعدی است
۳	۳۰۸۱۴۰۵ ۰۶۰۷۰۸	اصول فقه ۱، ۲، ۳ و ۴	۸	-	۱۶	-	۴	-	شناخت مباحث مهم اصولی با تأکید بر مسائل پر کاربرد در رشته	هر اصولی پیش نیاز اصول بعدی است
۴	۳۰۸۱۲۰۳ ۳۰۸۱۲۰۴	تفسیر قرآن ۱ و ۲	۴	-	۱۶	-	۴	-	تفسیر آیات اخلاقی و تربیتی قرآن متناسب با رشته	تفسیر ۱ برای تفسیر ۲
۵	۳۰۸۱۶۰۴ ۳۰۸۱۶۰۵	عقاید خاصه شیعه ۱ و ۲	۴	-	۱۶	-	۴	-	تبیین استدلالی امامت و مباحثی مانند انتظار، تقیه، بداء، رجعت، شفاعت و توسل	عقاید ۱ برای عقاید ۲
۶	۳۰۸۱۱۰۲	تجزیه و ترکیب	۱	۱	۱۰	-	۱۰	-	تقویت توان تشخیص و به کارگیری قواعد صرف و نحو	-
جمع واحد دروس مشترک					۳۰					
۷	۳۰۸۱۹۰۷	روانشناسی شخصیت	۳	-	۱۴	۲	۴	-	شناخت اصول، مبانی و نظریه های شخصیت با تأکید بر نظریه های شخصیت سالم و کامل، تبیین رابطه ارزش ها و شکل گیری شخصیت	روانشناسی عمومی
۸	۳۰۸۱۹۰۸	روانشناسی اجتماعی با نگرش به منابع اسلامی	۲	-	۱۶	-	۴	-	شناخت عوامل اجتماعی و نقش آن ها در شکل دهی و هدایت رفتار، چگونگی شکل گیری و تغییر رفتار در مناسبات بین فردی و گروه ها	-
۹	۳۰۸۱۹۰۹	بهداشت روانی	۲	-	۱۶	-	۴	-	شناخت ملاک های رفتار مطلوب و شخصیت سالم و آشنایی با الگوها و کارکردهای آرمانی در انسان	-
۱۰	۳۰۸۱۹۱۰	انگیزش و هیجان	۲	-	۱۶	-	۴	-	شناخت مفاهیم و خواص انگیزش و هیجان و بررسی حالات هیجانی، نشانه های آن و عوامل مؤثر بر تظاهر رفتار هیجانی	-
۱۱	۳۰۸۱۹۰۶	روانشناسی فیزیولوژیک	۲	-	۱۶	-	۴	-	فیزیولوژی، احساس و ادراک اساس عصبی	-
۱۲	۳۰۸۲۲۰۱	آمار توصیفی	۱	۱	۱۰	-	۱۰	-	فراگیری مباحث مقدماتی در آمار توصیفی و کاربرد آن ها در روانشناسی	-
۱۳	۳۰۸۲۲۰۲	آمار استنباطی	۱	۱	۱۰	-	۴	۶	شناخت مفاهیم اساسی آمار استنباطی و توانایی کاربرد آن در موقعیت های پژوهشی	آمار توصیفی

مشخصات و اهداف دروس در يك نگاه

ردیف	شناسه	عنوان	واحد		ارزشیابی				پیش نیاز
			نظری	عملی	کتابی	میان	فعالیت/تحقیق/عملی	شفاهی	
۱۴	۳۰۸۱۹۱۱	آموزه‌های روان‌شناختی در قرآن و روایات	۲	-	۱۴	-	۶	-	۱. شناخت گستره مفاهیم و آموزه‌های اساسی روان‌شناختی در قرآن کریم ۲. شناخت گستره مفاهیم و آموزه‌های اساسی روان‌شناختی در نهج‌البلاغه و احادیث پیامبر اکرم و ائمه معصومین علیهم‌السلام
۱۵	۳۰۸۱۹۱۲	شیوه‌های اصلاح و تغییر رفتار با تأکید بر منابع اسلامی	۲	-	۱۶	-	۴	-	شناخت شیوه‌های ایجاد، اصلاح و تغییر رفتار و افزایش رفتارهای مطلوب و کاهش رفتارهای نامطلوب از منظر روانشناسی و دینی
۱۶	۳۰۸۲۲۰۳	اصول و فنون مشاوره با تأکید بر دیدگاه اسلامی	۲	-	۱۴	-	۲	۴	شناخت اصول، فنون، روش‌ها و فرآیند مشاوره و روان‌درمانی از دیدگاه اسلام و روانشناسی
۱۷	۳۰۸۲۱۰۱	زبان عمومی	۲	-	۱۶	-	۴	-	شناخت اصطلاحات و واژگان عمومی، ساختارهای زبان و توانایی فهم مطالب در متون انگلیسی
۱۸	۳۰۸۲۱۰۲	زبان تخصصی	۲	-	۱۶	-	۴	-	شناخت واژگان تخصصی، ساختارهای زبان تخصصی و منابع مرجع مربوط به خانواده
۱۹	۳۰۸۱۹۱۳	نظریه‌های مشاوره و روان‌درمانی	۲	-	۱۶	-	۴	-	شناخت و بررسی تطبیقی و انتقادی نظریه‌های رایج مشاوره و روان‌درمانی، اصول و مبانی آن‌ها و نقد آن از دیدگاه اسلام
۲۰	۳۰۸۱۹۱۴	آسیب‌شناسی روانی (۱)	۲	-	۱۶	-	۴	-	شناخت آسیب‌ها، اختلالات و بیماری‌های روانی و علل آن، علامت‌شناسی و آشنایی با رویکردهای جدید در تبیین و پدیدآیی اختلالات
۲۱	۳۰۸۱۹۱۵	آسیب‌شناسی روانی (۲)	۲	-	۱۶	-	۴	-	شناخت نظام و حقوق خانواده در اسلام و بررسی تطبیقی آن با دیدگاه‌های جامعه‌شناختی و روان‌شناختی
۲۲	۳۰۸۱۹۰۵	نظام خانواده در اسلام	۲	-	۱۶	-	۴	-	شناخت شباهت‌ها و تفاوت‌های جنسیتی و کسب مهارت تبیین نقش آن‌ها در کنش‌وری خانواده، بر اساس آموزه‌های اسلامی و روان‌شناختی
۲۳	۳۰۸۱۹۱۶	روانشناسی اختلافی زن و مرد	۲	-	۱۶	-	۴	-	توصیف و طبقه‌بندی مشکلات و اختلالات روابط زوجین و ارائه تکنیک‌ها و روش‌های مداخله و درمان
۲۴	۳۰۸۱۹۱۷	زوج‌درمانی	۲	-	۱۸	-	۲	-	شناخت آسیب‌ها و مشکلات شایع تهدیدکننده کارآمدی و استحکام خانواده
۲۵	۳۰۸۱۹۱۸	آسیب‌شناسی خانواده	۲	-	۱۶	-	۴	-	روانی (۱ و ۲)

مشخصات و اهداف دروس در يك نگاه

ردیف	شناسه	عنوان	واحد		ارزشیابی				اهداف آموزشی	پیش نیاز
			نظری	عملی	کتابی	میان	فعالیت/تحقیق/عملی	شفاهی		
۲۶	۳۰۸۲۲۰۴	اندازه گیری و روان سنجی در مشاوره خانواده	۱	۱	۱۴	-	۲	۴	شناخت روش ها و ابزارهای سنجش خانواده و کسب مهارت به کارگیری آنها جهت تشخیص، مشاوره و پژوهش در خانواده و ازدواج	آمار استنباطی
۲۷	۳۰۸۱۹۱۹	نظریه های مشاوره خانواده	۲	-	۱۶	-	۴	-	شناخت نظریه های معاصر در خانواده درمانی و دیدگاه های اسلامی در این زمینه	-
۲۸	۳۰۸۲۲۰۵	مهارت های زناشویی	۲	-	۱۸	-	۲	-	شناخت مهارت های اساسی و پیشرفته در روابط بین فردی زوجین	-
۲۹	۳۰۸۲۲۰۶	مصاحبه تشخیصی	۲	-	۱۴	-	۶	-	شناخت فنون مصاحبه، مشاهده و فرآیند تشخیص با تأکید بر مشکلات و اختلالات فرد و خانواده	-
۳۰	۳۰۸۲۲۰۷	اصول و فنون مشاوره خانواده	۲	-	۱۴	-	۶	-	شناخت مفاهیم، الگوها، اصول و فنون مشاوره خانواده؛ اصول و روش های مداخله در بحران های خانوادگی	-
۳۱	۳۰۸۱۹۲۰	مشاوره ازدواج	۲	-	۱۴	-	۲	۴	شناخت نظریه ها، اصول و فنون مشاوره ازدواج	-
۳۲	۳۰۸۱۹۲۱	مشاوره کودک و مهارت های فرزندپروری	۲	۱	۱۴	-	۶	-	شناخت انواع، سبک ها و شیوه های فرزندپروری از نگاه اسلام و روان شناسی و کاربرد مهارت های مشاوره کودک	-
۳۳	۳۰۸۲۲۰۸	کارورزی و تمرین فنون مشاوره ازدواج	-	۲	-	-	۲۰	-	مهارت افزایشی دانش پژوهان در کاربرد مهارت های مشاوره پیش از ازدواج	مشاوره ازدواج
۳۴	۳۰۸۲۲۰۹	کارورزی و تمرین فنون مشاوره خانواده	-	۲	-	-	۲۰	-	مهارت افزایشی دانش پژوهان در کاربرد فنون مشاوره خانواده	اصول و فنون مشاوره خانواده
۳۵	۳۰۸۲۴۰۱	پایان نامه	-	۴	-	-	۲۰	-	مرتبط با موضوع خانواده و با رویکرد اسلامی و روان شناختی	دارد
۳۶	۳۰۰۲۲۱۰	مسئله یابی و منبع یابی	-	۰/۵	۵	-	۱۵	-	آشنایی با مسئله یابی و مسئله شناسی، شناسایی انواع منابع و نحوه ارزش گذاری و مهارت استفاده از آنها به منظور بهره وری در تدوین پایان نامه و انواع مقالات	-
۳۷	۳۰۰۲۲۱۱	طرح نامه - نویسی	-	۰/۵	-	-	۲۰	-	آشنایی با نحوه فصل بندی و طراحی ساختار تحقیق، ایجاد قدرت تشخیص جهت روش مناسب حل مسئله و فرضیه	-

تخصصی

مشخصات و اهداف دروس در يك نگاه										
ردیف	شناسه	عنوان	واحد		ارزشیابی				اهداف آموزشی	پیش نیاز
			نظری	عملی	کتابی	میان	فعالیت/تحقیق/عملی	شفاهی		
۳۸	۳۰۰۲۲۱۲	فیش نویسی و پردازش اطلاعات		۰/۵	۵	-	۱۵	-	آشنایی با نحوه تشکیل پرونده علمی، تألیف و ترکیب مناسب اطلاعات گردآوری شده و پردازش آنها	-
۳۹	۳۰۰۲۲۱۳	شیوه تدوین پایان نامه		۰/۵	-	-	۲۰	-	آشنایی با شیوه تدوین و نگارش پایان نامه	-
جمع واحد دروس تخصصی					۶۴					
۴۰	۳۰۸۱۹۲۲ ۳۰۸۱۹۲۳	تعلیم و تربیت در قرآن و روایات (۱ و ۲)	۴	-	۱۶	-	۴	-	آشنایی با آموزه‌های تربیتی قرآن و روایات (مبانی، اهداف، اصول و روش‌ها) و آشنایی عملی با چگونگی تحلیل و استخراج گزاره‌های تربیتی از قرآن کریم و روایات	-
۴۱	۳۰۸۱۹۰۱	روانشناسی عمومی	۲	-	۱۶	-	۴	-	شناخت کلیات، تعریف، خاستگاه و موضوعات اساسی روانشناسی و نظریات مطرح	-
۴۲	۳۰۰۱۹۰۱	روانشناسی رشد با تأکید بر منابع اسلامی (۱)	۲	-	۱۶	-	۴	-	آشنایی با تحول رفتار فرد از لحاظ پدیدایی شکلی با تأکید بر تفاوت‌های فردی در دیدگاه نظریه پردازان مختلف و در دوره‌های مختلف تحول با نگرش به منابع اسلامی	روانشناسی عمومی
۴۳	۳۰۰۱۹۰۲	روانشناسی رشد با تأکید بر منابع اسلامی (۲)	۲	-	۱۶	-	۴	-		روانشناسی رشد (۱)
۴۴	۳۰۸۱۹۰۴	نظام تربیتی اسلام	۲	-	۱۶	-	۴	-	درک نظام‌وارگی تربیت اسلامی و شناخت عناصر و روابط بین عناصر نظام تربیتی آن	-
۴۵	۳۰۸۱۹۲۷	مسائل تربیتی نوجوان و جوان	۲	-	۱۶	-	۴	-	شناخت مسائل و معضلات تربیتی نوجوان و جوان و شناخت راه‌حل آن‌ها با تأکید بر دیدگاه اسلام	روانشناسی رشد (۱ و ۲)
جمع واحد دروس جبرانی					۱۴					
جمع کل واحد					۹۸					

فقه (۱)

تعداد واحد: ۳

شناسه درس: ۳۰۸۱۳۰۵

پیش نیاز: ندارد

نوع واحد: نظری

هدف: شناخت استدلالی مسائل مهم فقه مرتبط با خانواده و آشنایی با روش‌های استدلال فقهی

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به امتحان میانی و ۱ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

○ احکام قبل از عقد

- آمادگی برای ازدواج (کفویت، مانع و عدم مانع)
- خواستگاری و احکام آن
 - موارد حرمت خواستگاری
 - محدوده ارتباط و نظر در خواستگاری برای زن و مرد

○ احکام عقد و متعاقدين (زوجین و وکیلین)

- اشتراط لفظ در عقد نکاح
- عربی بودن لفظ
- نکاح فضولی و مکره
- اذن ولی در نکاح بکر و موارد سقوط اذن
- تزویج صغیر و صغیره توسط حاکم، وصی و قیم
- شرایط اختصاصی عقد موقت
 - ذکر مدت و مهریه
- عقد نکاح با زن در فرض شک در واجد شرایط بودن

○ مهریه

- شرایط مهریه
- احکام مهر

منابع اصلی:

۱. الطباطبایی الحکیم، محسن (۱۳۸۷)، مستمسک العروه الوثقی، بیروت: دار احیاء التراث.
۲. الفاضل اللکرانی، محمد (۱۳۸۷)، تفصیل الشریعه فی شرح تحریر الوسیله: النکاح؛ تحقیق و نشر مرکز فقه الاثمه الاطهار، قم: مرکز فقه الاثمه الاطهار علیهم السلام.
- ۳.

۴. الموسوی الخمينی، روح الله (۱۳۶۶)، تحرير الوسيله، تهران: مكتبه الاعتماد.

۵. العروه الوثقی.

۶. شرح لمعه شهيد ثانی.

منابع فرعی:

۱. حسینی شیرازی، محمد (۱۳۷۷)، الفقه و هو شرح استدلالی علی کتاب «العروه الوثقی» لایه الله سید محمد کاظم

الطباطبائی: کتاب النکاح، قم: دارالقرآن الحکیم.

۲. میرداداشی، مهدی (۱۳۹۰)، تبیین فقهی حقوقی شروط ضمن عقد ازدواج و عیوب موجب فسخ نکاح و حق حبس زوجه، تهران: جنگل، جاودانه.

۳. زراعت، عباس (۱۳۸۷)، فقه استدلالی: شرح کامل کتاب «الروضه البهیة فی شرح اللمعه الدمشقیة» (تألیف شهید ثانی) مبحث نکاح، تهران: فکر سازان.

فقه (۲)

شناسه درس: ۳۰۸۱۳۰۶

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: فقه (۱)

هدف: شناخت استدلالی مسائل مهم فقه مرتبط با خانواده و آشنایی با روش های استدلال فقهی

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به امتحان میانی و ۱ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

○ محرمات نکاح

- نسبی (همه موارد)
- رضاعی
- شروط حرمت به سبب رضاع
- کفر
- نکاح با اهل کتاب (دائم و موقت)
- حکم مسلمان شدن زوجین یا یکی از آنها
- مصاهره
- معقوده پدر و پسر
- زنا با زن شوهر دار
- زنا در عده رجعی
- نکاح در عده

منابع اصلی:

۱. الطباطبایی الحکیم، محسن (۱۳۸۷)، مستمسک العروه الوثقی، بیروت: دار احیاء التراث.

۲. الفاضل اللکرانی، محمد (۱۳۸۷)، تفصیل الشریعه فی شرح تحریر الوسیله: النکاح؛ تحقیق و نشر مرکز فقه الاثمه الأطهار، قم: مرکز فقه الاثمه الأطهار علیهم السلام.

۳. الموسوی الخمينی، روح الله (۱۳۶۶)، تحرير الوسيله، تهران: مكتبه الاعتماد.

۴. العروه الوثقی.

۵. شرح لمعه شهيد ثانی.

منابع فرعی:

۱. حسینی الشیرازی، محمد (۱۳۷۷)، الفقه و هو شرح استدلالی علی کتاب «العروه الوثقی» لآیه الله سید محمد کاظم الطباطبائی: کتاب النکاح، قم: دارالقرآن الحکیم.
۲. میرداداشی، مهدی (۱۳۹۰)، تبیین فقهی حقوقی شروط ضمن عقد ازدواج و عیوب موجب فسخ نکاح و حق حبس زوجه، تهران: جنگل، جاودانه.
۳. زراعت، عباس (۱۳۸۷)، فقه استدلالی: شرح کامل کتاب «الروضه البهیة فی شرح اللمعه الدمشقیة» (تألیف شهید ثانی) مبحث نکاح، تهران: فکر سازان.

فقه (۳)

شناسه درس: ۳۰۸۱۳۰۷

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: فقه (۲)

هدف: شناخت استدلالی مباحث مهم فقه مرتبط با خانواده و آشنایی با روش های استدلال فقهی

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به امتحان میانی و ۱ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- قَسَم (با سکون سین)
 - حکم حق قَسَم ابتدائی
 - شرایط ثبوت حق قَسَم
- نشوز
 - ماهیت نشوز و مصادیق آن در زن و مرد
 - مراد از حذف نشوز در آیه «واللاتی تخافون نشوزهن»
 - آثار نشوز
- نفقه
 - نفقه زوجه
 - قلمرو نفقه زوجه
 - اختلاف در اداء نفقه
 - لزوم تملیک یا کفایت اباحه
 - نفقه والدین و اولاد
 - قلمرو نفقه (هزینه تحصیل و...)
 - شمول حکم نفقه اقارب نسبت به اجداد و اولاد اولاد
 - حکم تقاص در صورت عدم پرداخت نفقه
- احکام اولاد
 - حضانت
 - قاعده فراش
 - نام گذاری
 - عقیقه

منابع اصلی:

۱. الطباطبایی الحکیم، محسن (۱۳۸۷)، مستمسک العروه الوثقی، بیروت: دار احیاء التراث.
۲. الفاضل اللکرانی، محمد (۱۳۸۷)، تفصیل الشریعه فی شرح تحریر الوسیله: النکاح؛ تحقیق و نشر مرکز فقه الاثمه الاطهار، قم: مرکز فقه الاثمه الاطهار علیهم السلام.
۳. الموسوی الخمینی، روح الله (۱۳۶۶)، تحریر الوسیله، تهران: مکتبه الاعتماد.
۴. العروه الوثقی.

منابع فرعی:

۱. حسینی الشیرازی، محمد (۱۳۷۷)، الفقه و هو شرح استدلالی علی کتاب العروه الوثقی لایه الله سید محمد کاظم الطباطبایی: کتاب النکاح، قم: دارالقرآن الحکیم.
۲. میرداداشی، مهدی (۱۳۹۰)، تبیین فقهی شروط ضمن عقد ازدواج و عیوب موجب فسخ نکاح و حق حبس زوجه، تهران: جنگل، جاودانه.
۳. زراعت، عباس (۱۳۸۷)، فقه استدلالی: شرح کامل کتاب "الروضه البهیة فی شرح اللمعه الدمشقیة" (تألیف شهید ثانی) مبحث نکاح، تهران: فکر سازان.
۴. زحیلی، وهبه (۱۳۸۵)، احکام، آداب، حقوق و مسؤولیتها: فقه خانواده در جهان معاصر، ترجمه عبدالعزیز سلیمی، تهران: انتشارات احسان.
۵. الهامی نیا، علی اصغر (۱۳۸۳)، فقه خانواده، قم: انتشارات زمزم هدایت.

فقه (۴)

شناسه درس: ۳۰۸۱۳۰۸

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: فقه (۳)

هدف: شناخت استدلالی مسائل مهم فقه مرتبط با خانواده و آشنایی با روش های استدلال فقهی

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به امتحان میانی و ۱ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- اقسام طلاق
- شرایط صحت طلاق
- احکام عده
- طلاق خلع و مبارات
- لعان و ایلاء

منابع اصلی:

۱. الطباطبایی الحکیم، محسن (۱۳۸۷)، مستمسک العروه الوثقی، بیروت: دار احیاء التراث.
۲. الفاضل اللنکرانی، محمد (۱۳۸۷)، تفصیل الشریعه فی شرح تحریر الوسیله: النکاح؛ تحقیق و نشر مرکز فقه الاثمه الاطهار، قم: مرکز فقه الاثمه الاطهار علیهم السلام.
۳. الموسوی الخمینی، روح الله (۱۳۶۶)، تحریر الوسیله، تهران: مکتبه الاعتماد.
۴. العروه الوثقی.

منابع فرعی:

۱. حسینی شیرازی، محمد (۱۳۷۷)، الفقه و هو شرح استدلالی علی کتاب العروه الوثقی لایه الله سید محمد کاظم الطباطبایی: کتاب النکاح، قم: دارالقرآن الحکیم.
۲. زراعت، عباس (۱۳۸۷)، فقه استدلالی: شرح کامل کتاب "الروضه البهیة فی شرح اللمعه الدمشقیة" (تألیف شهید ثانی) مبحث طلاق، تهران: فکر سازان.
۳. زحیلی، وهبه (۱۳۸۵)، احکام، آداب، حقوق و مسؤولیتها: فقه خانواده در جهان معاصر، ترجمه عبدالعزیز سلیمی، تهران: انتشارات احسان.
۴. الهامی نیا، علی اصغر (۱۳۸۳)، فقه خانواده، قم: انتشارات زمزم هدایت.
۵. یعقوبی اصفهانی، سیف الله (۱۳۷۲)، نظام الطلاق فی الشریعه الاسلامیه الغراء تقریرا لبحث جعفر السبحانی، قم: مؤسسه الامام الصادق (علیه السلام).

اصول فقه (۱)

شناسه درس: ۳۰۸۱۴۰۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت مباحث مهم اصولی

ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

○ مفاهیم

- ضابطه ثبوت مفهوم
- مفهوم شرط
 - بررسی قول مشهور در مفهوم شرط
 - تعدد شرط و وحدت جزاء
- مفهوم وصف
 - فرق وصف و لقب
 - مفهوم فی الجملة ای وصف (احترازیت قیود)

• مفهوم حصر

• مفهوم غایت

○ مطلق و مقید

- تقابل اطلاق و تقييد
- اطلاق لفظی و مقامی
- مقدمات حکمت

▪ انصراف

▪ قدر متیقن در مقام تخاطب

▪ اصل اولی در مقدمات حکمت (در فرض شک در وجود هر یک از مقدمات)

○ عام و خاص

- فرق نسخ و تخصیص
- نحوه دلالت ادوات
- قانونیت در جعل احکام (مبنای حضرت امام خمینی ره)
- اجمال مخصص
 - شبهه مفهومیه
 - شبهه مصداقیه
- مخصص لفظی

- مخصص لبي

• تخصيص كتاب به سنت

منابع اصلی:

۱. المظفر، محمدرضا (۱۳۷۴)، اصول الفقه، قم: اسماعیلیان.
۲. سبحانی، جعفر (۱۳۸۰)، الموجز فی اصول الفقه دوره اصولیه موجزه للمبتدئين فی هذا العلم، قم: مؤسسه الامام الصادق (ع).
۳. الصدر، محمدباقر (۱۳۹۰)، دروس فی علم الاصول، تحقیق و تعلیق علی اکبر حائری، نجف: مجمع الفکر الاسلامی.
۴. سبحانی، جعفر (۱۳۹۰)، الموجز فی اصول الفقه، ترجمه و تبیین محسن غروی و محمدرضا طالبیان، قم: دارالفکر.
۵. قانی، حسین و سعید شریعتی فرانی (۱۳۸۵)، اصول فقه کاربردی، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها.
۶. شیروانی، علی (۱۳۷۹)، تحریر اصول فقه، قم: مؤسسه انتشارات دارالعلم.

منابع فرعی:

۱. صدر، محمد باقر (۱۳۸۶)، قواعد کلی استنباط، ترجمه و شرح رضا اسلامی، قم: بوستان کتاب قم.
۲. رضازاده، حسن (۱۳۸۸)، درس نامه اصول فقه (ترجمه و شرح فارسی الوسیط فی اصول الفقه همراه با متن)، تهران: فکرسازان.
۳. اراکی، محسن (۱۳۸۹)، اصول فقه نوین، قم: مجمع الفکر الاسلامی.
۴. السبحانی، جعفر (۱۳۶۷)، تهذیب الاصول تقریرا البحث روح الله الموسوی الخمينی (ره)، قم: دارالفکر.
۵. الخمينی، روح الله (۱۳۷۳)، مناهج الوصول الى علم الاصول، قم: مؤسسه تنظيم و نشر آثار الامام الخمينی (ره).

اصول فقه (۲)

شناسه درس: ۳۰۸۱۴۰۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: اصول (۱)

هدف: شناخت مباحث مهم اصولی

ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

○ ظواهر

- موضوع حجیت ظواهر
- حجیت ظواهر کتاب
- نقد نظریه نمادین بودن ظواهر قرآن

○ شهرت

- فتوایی؛ اعتبار استقلالی
- روایی؛ اعتبار ترجیحی در تعارض اخبار
- عملی؛ جابر یا کاسر بودن نسبت به خبر واحد

○ سیره عقلاء

- معنی شناسی سیره و فرق آن با عناوین همسو (ارتکاز عقلاء، بنای عقلاء، عادت، سیره متشرعه و اجماع)
- رابط سیره عقلا و دلیل عقل
- حجیت سیره عقلاء
- کارکردهای سیره عقلاء
- استنباط حکم شرعی
- تفسیر متون دینی «کشف ظواهر»
- حل تعارض

○ عرف

- تعریف عرف و عناوین همسو
- تقسیمات عرف
- عام و خاص
- عرف مسامحی و دقّی
- کارکردهای عرف
- کشف ظواهر
- کشف مفاهیم و مصادیق موضوعات احکام

منابع اصلی:

۱. المظفر، محمدرضا (۱۳۷۴)، اصول الفقه، قم: اسماعیلیان.
۲. سبحانی، جعفر (۱۳۸۰)، الموجز فی اصول الفقه دوره اصولیه موزجه للمبتدئين فی هذا العلم، قم: مؤسسه الامام الصادق (علیه السلام).
۳. الصدر، محمدباقر (۱۳۹۰)، دروس فی علم الاصول، تحقیق و تعلیق علی اکبر حائری، نجف: مجمع الفکر الاسلامی.
۴. سبحانی، جعفر (۱۳۹۰)، الموجز فی اصول الفقه، ترجمه و تبیین محسن غروی و محمدرضا طالبیان، قم: دارالفکر.
۵. قانی، حسین و سعید شریعتی فرانی (۱۳۸۵)، اصول فقه کاربردی، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها.
۶. شیروانی، علی (۱۳۷۹)، تحریر اصول فقه، قم: مؤسسه انتشارات دارالعلم.

منابع فرعی:

۱. علیدوست، ابوالقاسم (۱۳۸۴)، فقه و عرف، تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
۲. صدر، محمد باقر (۱۳۸۶)، قواعد کلی استنباط، ترجمه و شرح رضا اسلامی، قم: بوستان کتاب قم.
۳. رضازاده، حسن (۱۳۸۸)، درس نامه اصول فقه (ترجمه و شرح فارسی الوسیط فی اصول الفقه همراه با متن)، تهران: فکرسازان.
۴. اراکی، محسن (۱۳۸۹)، اصول فقه نوین، قم: مجمع الفکر الاسلامی.
۵. السبحانی، جعفر (۱۳۶۷)، تهذیب الاصول تقریرا للبحث روح الله الموسوی الخمینی، قم: دارالفکر.
۶. الخمینی، روح الله (۱۳۷۳)، مناهج الوصول الى علم الاصول، تحقیق مؤسسه تنظیم و نشر آثار الامام الخمینی، قم: مؤسسه تنظیم و نشر آثار الامام الخمینی (ره).

اصول فقه (۳)

شناسه درس: ۳۰۸۱۴۰۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: اصول (۲)

هدف: شناخت مباحث مهم اصولی

ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

○ اصول عملیه

• براءت

▪ براءت عقلی و شرعی

▪ ثمرات عملی مسلک حق الطاعه و قاعده قبح عقاب

▪ ادله براءت شرعی

- آیه شریفه، لا یکلف الله نفساً الا وسعها

- حدیث رفع ما لا یعلمون

▪ موضوع براءت (مجرای براءت)

• احتیاط

▪ ماهیت علم اجمالی

▪ اقسام علم اجمالی

- متباینین

- اقل و اکثر

▪ منجزیت علم اجمالی

- موافقت قطعی

- مخالفت قطعی

▪ علم اجمالی در تدریجیات

▪ انحلال علم اجمالی

- انحلال حقیقی

- انحلال حکمی

- انحلال تعبدی

▪ برخی از تطبیقات علم اجمالی

- علم اجمالی به وقوع طلاق به صورت خلعی یا رجعی

- علم اجمالی به طلاق یکی از زوجین
- علم اجمالی به انعقاد طلاق و حیض و شک در تقدم و تأخر هر یک

منابع اصلی:

۱. المظفر، محمدرضا (۱۳۷۴)، اصول الفقه، قم: اسماعیلیان.
۲. سبحانی، جعفر (۱۳۸۰)، الموجز فی اصول الفقه دوره اصولیه موجزه للمبتدئين فی هذا العلم، قم: موسسه الامام الصادق (ع).
۳. الصدر، محمدباقر (۱۳۹۰)، دروس فی علم الاصول، تحقیق: علی اکبر حائری، نجف: مجمع الفکر الاسلامی.
۴. سبحانی، جعفر (۱۳۹۰)، الموجز فی اصول الفقه، ترجمه و تبیین محسن غروی و محمدرضا طالبیان، قم: دارالفکر.
۵. قانی، حسین و سعید شریعتی فرانی (۱۳۸۵)، اصول فقه کاربردی، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها.
۶. شیروانی، علی (۱۳۷۹)، تحریر اصول فقه، قم: مؤسسه انتشارات دارالعلم.

منابع فرعی:

۱. علیدوست، ابوالقاسم (۱۳۸۴)، فقه و عرف، تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
۲. صدر، محمد باقر (۱۳۸۶)، قواعد کلی استنباط، ترجمه رضا اسلامی، قم: بوستان کتاب.
۳. رضازاده، حسن (۱۳۸۸)، درسنامه اصول فقه (ترجمه و شرح فارسی الوسیط فی اصول الفقه همراه با متن)، تهران: فکرسازان.
۴. اراکی، محسن (۱۳۸۹)، اصول فقه نوین، قم: مجمع الفکر الاسلامی.
۵. السبحانی، جعفر (۱۳۶۷)، تهذیب الاصول تقریرا للبحث روح الله الموسوی الخمينی، قم: دارالفکر.
۶. الخمينی، روح الله (۱۳۷۳)، مناهج الوصول الى علم الاصول، قم: مؤسسه تنظيم و نشر آثار الامام الخمينی (ره).

اصول فقه (۴)

شناسه درس: ۳۰۸۱۴۰۸

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: اصول (۳)

هدف: شناخت مباحث مهم اصولی

ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

○ تعادل و ترجیح

- فرق باب تعارض و تراحم
- مرجحات باب تراحم
- جمع عرفی
 - حکومت و ورود
 - انقلاب نسبت
 - تخصیص و تقیید
- قاعده اولیه در متعارضین
- قاعده ثانویه در متعارضین
- مرجحات باب تعارض
 - شهرت
 - موافقت با کتاب
 - مخالفت با عامه

○ استصحاب

- استصحاب در شبهات حکمیه
- استصحاب کلی قسم ثانی و ثالث
- ثمرات عملی استصحاب کلی در فقه (با توجه به شبهات جدید)
- استصحاب در موضوعات مرکبه
 - صور مختلف موضوع
 - تطبیقات عملی استصحاب در موضوعات مرکبه در مسائل خانواده

منابع اصلی:

۱. المظفر، محمدرضا (۱۳۷۴)، اصول الفقه، قم: اسماعیلیان.
۲. سبحانی، جعفر (۱۳۸۰)، الموجز فی اصول الفقه دوره اصولیه موجه للمبتدئين فی هذا العلم، قم: مؤسسه الامام الصادق (ع).^(۴)
۳. الصدر، محمداقبر (۱۳۹۰)، دروس فی علم الاصول، تحقیق و تعلیق علی اکبر حائری، نجف: مجمع الفکر الاسلامی.
۴. سبحانی، جعفر (۱۳۹۰)، الموجز فی اصول الفقه، ترجمه و تبیین محسن غروی و محمدرضا طالبیان، قم: دارالفکر.
۵. قانی، حسین و سعید شریعتی فرانی (۱۳۸۵)، اصول فقه کاربردی، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها.
۶. شیروانی، علی (۱۳۷۹)، تحریر اصول فقه، قم: مؤسسه انتشارات دارالعلم.

منابع فرعی:

۱. صدر، محمد باقر (۱۳۸۶)، قواعد کلی استنباط، ترجمه و شرح رضا اسلامی، قم: بوستان کتاب قم.
۲. رضازاده، حسن (۱۳۸۸)، درس نامه اصول فقه (ترجمه و شرح فارسی الوسیط فی اصول الفقه همراه با متن)، تهران: فکرسازان.
۳. اراکی، محسن (۱۳۸۹)، اصول فقه نوین، قم: مجمع الفکر الاسلامی.
۴. السبحانی، جعفر (۱۳۶۷)، تهذیب الاصول تقریرا للبحث روح الله الموسوی الخمينی، قم: دارالفکر.
۵. الخمينی، روح الله (۱۳۷۳)، مناهج الوصول الى علم الاصول، تحقیق مؤسسه تنظیم و نشر آثار الامام الخمينی، قم: مؤسسه تنظیم و نشر آثار الامام الخمينی (ره).^(۵)

تفسیر قرآن (۱)

شناسه درس: ۳۰۸۱۲۰۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با اصول و روشهای فهم و تفسیر آیات و روش برداشت از آیات، آشنایی با تفسیر ترتیبی و موضوعی

ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- مفهوم شناسی (تأویل، تفسیر، بطن و اصول قواعد تفسیر)
- زبان قرآن
- امکان فهم قرآن
- تفسیر به رأی
- منابع و علوم مورد نیاز مفسر
- روش شناسی تفسیر ترتیبی (بطن گیری)
- پیش فرضها
 - وحیانی بودن الفاظ
 - تحریف ناپذیری
 - اعجاز قرآن
- قواعد تفسیر
 - قاعده اول: قرائت واقعی و لزوم در نظر گرفتن آن
 - راه دستیابی به قرائت صحیح
 - تواتر قرائت کنونی
 - قاعده دوم: توجه به مفاهیم کلمات در زمان نزول
 - آگاهی از مفاد واژگان قرآن
 - فرق نهادن میان معانی حقیقی و مجازی
 - حقیقت قرآنی
 - قاعده سوم: لزوم توجه به قرائن
 - مقصود از قرائن
 - اقسام قرائن
 - موارد کاربرد قرائن معینه و صارفه در الفاظ مشترک
 - قاعده چهارم: قرائن پیوسته لفظی سیاق
 - معنای سیاق

- انواع سیاق
- شرائط تحقق سیاق
- راه‌های شناخت سیاق
- سیاق مشکوک
- اصالت سیاق
- قاعده پنجم: قرائن نا پیوسته لفظی
 - آیات دیگر قرآن
 - دلیل قرینه بودن روایات
 - انواع روایات
- قاعده ششم: قرائن پیوسته غیر لفظی
 - فضای نزول
 - سبب نزول
 - شأن نزول
 - فرهنگ زمان نزول
 - زمان و مکان نزول
- قاعده هفتم: قرائن پیوسته غیر لفظی
 - فضای سخن
 - ویژگیهای گوینده سخن
 - ویژگیهای مخاطب
 - ویژگیهای موضوع سخن
 - «مقام» سخن
 - لحن کلام
- قاعده هشتم: جری و تطبیق

منابع اصلی:

۱. رجبی، محمود (۱۳۸۳)، روش تفسیر قرآن، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۲. بابایی، علی اکبر و دیگران (۱۳۷۹)، روش‌شناسی تفسیر قرآن، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها.
۳. حیدری فر، مجید (۱۳۹۱)، مهندسی فهم و تفسیر قرآن: پژوهشی نو در روش‌شناسی تفسیر تربیتی و موضوعی قرآن کریم، قم: بوستان کتاب قم.
۴. مؤدب، رضا (۱۳۹۰)، روش‌های تفسیر قرآن، قم: دانشگاه قم.

۵. رضائی اصفهانی، محمد علی (۱۳۹۲)، درس نامه مبانی و قواعد تفسیر: خلاصه‌ای از منطق تفسیر قرآن ۱، قم: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (صلی الله علیه و آله).

منابع فرعی:

۱. بابایی، علی اکبر (۱۳۹۴)، قواعد تفسیر قرآن، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
۲. رضائی اصفهانی، محمد علی (۱۳۸۲)، درسنامه‌ی روش‌ها و گرایش‌های تفسیری قرآن: (منطق تفسیر قرآن)، قم: مرکز جهانی علوم اسلامی، دفتر تدوین متون درسی.
۳. صفوی، محمدرضا (۱۳۹۱)، بازخوانی مبانی تفسیر قرآن، قم: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، معاونت پژوهشی، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی.

تفسیر قرآن (۲)

شناسه درس: ۳۰۸۱۲۰۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تفسیر قرآن (۱)

هدف: آشنایی با تفسیر آیات اخلاقی و تربیتی مرتبط با خانواده در قرآن

ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- واژه‌های مرتبط با خانواده در قرآن
 - زوج و ازواج
 - بیت
 - اهل و آل
 - اولاد و ولد، ابناء، ذریه
 - والدین، آباء، امهات
- اهداف تشکیل خانواده در قرآن (سکون، رحمت، فرزند، آیه حرث و ...)
- همسرگزینی در قرآن
- معاشرت و معروف در روابط همسران بر اساس آیات قرآن
- قوامیت مرد در قرآن
- تعدد زوجات در قرآن

منابع:

۱. جمعی از نویسندگان (۱۳۹۱)، زن و خانواده در افق وحی، قم: مؤسسه بوستان کتاب (مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم).
۲. محقق نجفی، مرضیه (۱۳۸۰)، حدیث نور: شامل نکات ادبی، تفسیری و فقهی سوره نور، قم: طاووس بهشت.
۳. حسینی طهرانی، محمد حسین (۱۳۹۲)، ترجمه رساله بدیعه در تفسیر آیه الرجال قوامون علی النساء، ترجمه چند تن از فضلا، مشهد: علامه طباطبائی
۴. طباطبائی، محمد حسین (۱۳۹۰)، تفسیر المیزان، بیروت: مؤسسه الأعلمی للمطبوعات.
۵. مکارم شیرازی، ناصر و دیگران (۱۳۸۱)، تفسیر نمونه، تهران: دارالکتب الاسلامیه.
۶. جوادی آملی، عبدالله (۱۳۷۸)، تفسیر تسنیم، قم: مرکز نشر اسراء.
۷. الطبرسی، محمد بن الحسن (۱۳۳۸)، مجمع البیان فی تفسیر القرآن، تصحیحه و تحقیقه و التعليق علیه هاشم الرسولی المحلاتی، بیروت: دار احیاء التراث العربی.

عقاید خاص شیعه (۱)

شناسه درس: ۳۰۸۱۶۰۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: تبیین استدلالی عقاید خاص شیعه در حوزه‌های خداشناسی، نبوت، معاد و برخی از فروع فقهی

ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

○ تاریخ پیدایش شیعه

○ خداشناسی

• معنا شناسی

• مراتب توحید و شرک

• ملاک توحید و شرک

• مصادیق و فروع مسئله توحید و شرک (توسل، شفاعت، تبرک و...)

• مسئله تکفیر و رویکرد اسلام در قبال آن

• تنزیه صفات و نفی تجسیم و تفویض

• امر بین الامرین و نفی جبر و تفویض

• بداء

○ نبوت

• ایمان آباء و اجداد پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله و امیر المؤمنین علیه السلام

• قرآن (اعجاز و تحریف ناپذیری آن)

○ عدل الهی

• مفهوم عدل

• دلایل عدل الهی

• حل چند شبهه

○ معاد

• حیات برزخی

○ برخی از فروع فقهی مورد اختلاف

• اذان

• وضو

• خمس

• سجده بر مهر

• تقیه

- جمع بین دو نماز
- لعن (فلسفه، ادله و تفاوت آن با سب)
- نذر و قربانی

منابع اصلی:

۱. سبحانی، جعفر (۱۳۶۴)، آئین و هایت، قم: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات اسلامی.
۲. شرف الدین عاملی (۱۳۸۶)، ترجمه المراجعات، ترجمه ابوالفضل نجم آبادی، قم: مؤسسه آیت الله العظمی بروجردی.
۳. شرف الدین، عبدالحسین (۱۳۷۵)، المراجعات: اباحت جدیدہ فی اصول المذهب و الامامہ العامہ، تحقیق حسین الراضی، قم: المجمع العالمی لاهل البيت (علیه السلام).
۴. المظفر، محمدرضا (۱۳۷۳)، عقاید الشیعہ، نجف: مطبعه الحیدریہ.
۵. السبحانی، جعفر (۱۳۸۰)، اضواء علی عقائد الشیعہ الامامیہ و تاریخہم، تهران: نشر مشعر.

منابع فرعی:

۱. سبحانی، جعفر (۱۳۷۶)، منشور عقاید امامیہ: شرحی گویا و مستدل از عقاید شیعہ اثنی عشری در یکصد و پنجاه اصل، قم: امام صادق (علیه السلام).
۲. نجفی، شمس الدین (بی تا)، گفتار شیعہ در اصول و فروع یا «منطق سعادتبخش در کلیه شئون انسانها»، تهران: مسجد حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله)، مؤسسه اسلامی.
۳. کریمی، مرزبان (۱۳۸۸)، شیعہ (عقائد، وظایف، فرقه‌ها)، شهرکرد: سدره المنتهی.
۴. حسینی قمی، علی (۱۳۸۳)، مناظرات علمی بین شیعہ و سنی، قم: نصر.

عقاید خاص شیعه (۲)

شناسه درس: ۳۰۸۱۶۰۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: عقاید خاص شیعه (۱)

هدف: تبیین استدلالی عقاید خاص شیعه در حوزه امامت

ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

○ امامت

- حقیقت امامت
- ضرورت و اهداف امامت
- صفات امام علیه السلام
- عصمت
- علم غیب
- ولایت تکوینی
- راه تعیین و شناخت امام (علیه السلام)

○ اهل بیت (علیهم السلام)

- مقام و جایگاه اهل بیت (علیهم السلام)
- وجوب محبت و مودت نسبت به اهل بیت (علیهم السلام)

○ مصادیق اهل البیت علیهم السلام

- حضرت زهراء سلام الله علیها (منزلت، عصمت، مصحف فاطمه (سلام الله علیها) و...)

○ امام مهدی (علیه السلام)

- تولد و نسب
- طول عمر
- غیبت
- انتظار

○ رجعت

- حقیقت رجعت
- امکان و وقوع رجعت
- رجعت و تناسخ
- زمان رجعت (رجعت صغری و کبری)
- رجعت کنندگان

- عدالت صحابه
- حکم مخالفين
- غلو

منابع اصلی:

۱. سبحانی، جعفر (۱۳۶۴)، آئین وهابیت، قم: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات اسلامی.
۲. شرف الدین عاملی (۱۳۸۶)، ترجمه المراجعات، ترجمه ابوالفضل نجم آبادی، قم: مؤسسه آیت الله العظمی بروجردی.
۳. شرف الدین، عبدالحسین (۱۳۷۵)، المراجعات: ابحاث جدیدہ فی اصول المذهب و الامامہ العامہ، تحقیق حسین الراضی، قم: المجمع العالمی لاهل البيت (عليهم السلام).
۴. المظفر، محمدرضا (۱۳۷۳)، عقاید الشیعہ، نجف: مطبعه الحیدریہ.
۵. السبحانی، جعفر (۱۳۸۰)، اضواء علی عقائد الشیعہ الامامیہ و تاریخہم، تهران: نشر مشعر.

منابع فرعی:

۱. فاریاب، محمد حسین (۱۳۹۴)، یادگاران ماندگار (درسنامه امامت در عقاید شیعه)، قم: فقاہت.
۲. سبحانی، جعفر (۱۳۷۶)، منشور عقاید امامیہ: شرحی گویا و مستدل از عقاید شیعه اثنی عشری در یکصد و پنجاه اصل، قم: امام صادق (علیه السلام).
۳. جمعی از نویسندگان (۱۳۹۳)، معارف کلامی شیعه: کلیات امامت، قم: دانشگاه ادیان و مذاهب، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
۴. نجفی، شمس الدین (بی‌تا)، گفتار شیعه در اصول و فروع یا «منطق سعادتبخش در کلیه شئون انسان‌ها»، تهران: مسجد حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله)، مؤسسه اسلامی.
۵. کریمی، مرزبان (۱۳۸۸)، شیعه (عقائد، وظایف، فرقه‌ها)، شهرکرد: سدره المنتهی.
۶. حسینی قمی، علی (۱۳۸۳)، مناظرات علمی بین شیعه و سنی، قم: نصر.

تجزیه و ترکیب

شناسه درس: ۳۰۸۱۱۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: ندارد

هدف: تقویت توان تشخیص و بکارگیری قواعد صرف و نحو

ارزشیابی: ۱۰ نمره به امتحان پایانی و ۱۰ نمره به فعالیت کلاسی (۵ نمره کار عملی و ۵ نمره ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- جایگاه و اهمیت تجزیه و ترکیب
- هدف تجزیه و ترکیب
- نقش تجزیه و ترکیب در فهم قرآن
- مراحل و سطوح تجزیه و ترکیب
- روش تجزیه و ترکیب
- مفهوم شناسی تجزیه
- عناصر مؤثر در تجزیه
 - فعل
 - اسم معرب
 - اسم مبنی
 - حروف
- قواعد عمومی اعلال
- قواعد اعلال اسم
- قواعد ادغام
- مفهوم شناسی ترکیب
- اقسام ترکیب
 - موضوعی و غیر موضوعی
 - جدولی و غیر جدولی (تشریحی)
 - یک وجهی و چند وجهی
- عناصر مؤثر در ترکیب
 - کلمه
 - جمله
- انواع اعراب

- انواع مصادر
- انواع مشتقات
- انواع معارف
- توابع

منابع:

۱. تقيه، محمد حسن (۱۳۸۳)، روش نوین تجزيه و تركيب در زبان عربی (با توضیحات صرفی و نحوی و مثال‌های بسیار)، قم: دانشگاه قم.
۲. شیرافکن، حسین (۱۳۸۸)، تجزيه و تركيب، قم: جامعه المصطفی العالمیه.
۳. محمدی، حمید (۱۳۸۲)، زبان قرآن: تجزيه و تركيب تحليل ادبی و اعراب و جوهی گزیده‌ای از قرآن کریم و نهج البلاغه، قم: مؤسسه فرهنگی دارالذکر.

روانشناسی شخصیت

شناسه درس: ۳۰۸۱۹۰۷

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: روانشناسی عمومی

هدف: شناخت مبانی، اصول و نظریه‌های شخصیت با تأکید بر نظریه‌های شخصیت سالم و کامل، تبیین رابطه ارزش‌ها و شکل‌گیری شخصیت

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به امتحان میانی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- مفاهیم کلی (تعریف، قلمرو، بنیادهای زیستی، تحولی و فرهنگی شخصیت)
- مفهوم‌شناسی شخصیت در منابع اسلامی
- سیر تاریخی مباحث شخصیت در دیدگاه اندیشمندان مسلمان و روانشناسان
- مبانی نظری ساخت شخصیت بر مبنای اندیشه اسلامی و روانشناسی
- ابعاد شخصیت بر مبنای اندیشه دینی و روانشناسی
- نظریه‌های اصلی روانشناسی شخصیت (مفاهیم، اصول و مطابقت‌های فرهنگی)

• روان تحلیل‌گری

▪ فروید

▪ یونگ

▪ آدلر

• نظریه‌های رفتاری

▪ رفتارگرایی کلاسیک و پاسخ‌گر

▪ نظریه‌های رفتاری شناختی اجتماعی (بندورا، راتر و میشل)

• نظریه‌های انسان‌نگری و هستی‌نگری

▪ راجرز

▪ مزلو

▪ پدیدار شناختی

• نظریه‌های صفات

▪ آیزنک

▪ کتل

▪ آلپورت

▪ پنج عاملی

• نظریه‌های شناختی

▪ کلی

• نظریه‌های شرقی

▪ بودیسم

▪ صوفیسم

▪ ذن و یوگا

- مقایسه نظریه‌ها از نظر عوامل اساسی شخصیت، ماهیت انسان شناسی و تحول
- نقد و بررسی نظریه‌های شخصیت براساس منابع اسلامی
- شخصیت کمال یافته از نگاه اندیشه اسلامی

منابع اصلی:

۱. بشیری، ابوالقاسم و مجتبی حیدری (۱۳۹۶)، نظریه‌های شخصیت با نگرش به منابع اسلامی، قم: انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).
۲. شولتز، داوون پی و شولتز، سیدنی ال (۱۳۹۳)، نظریه‌های شخصیت، ترجمه یحیی سیدمحمدی، تهران: ویرایش.
۳. پروین، لورنس ای و جان، اولیور پی (۱۳۸۹)، روانشناسی شخصیت: نظریه و تحقیق، ترجمه محمدجعفر جوادی و پروین کدیور، تهران: نشر آبیژ.
۴. شجاعی، محمدصادق (۱۳۹۶)، شخصیت از دیدگاه صفات (نظریه‌های روان شناسی و اسلامی)، قم: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۵. لارسن، رندی جی و باس، دیوید ام (۱۳۹۵)، روان شناسی شخصیت: حوزه‌های دانش درباره ماهیت انسان، ترجمه فرهاد جمهری و دیگران، تهران: انتشارات رشد.
۶. احمدی، علی اصغر (۱۳۸۶)، روان‌شناسی شخصیت از دیدگاه اسلام، تهران: امیرکبیر.
۷. فیست، جس و فیست، گریگوری جی (۱۳۹۰)، نظریه‌های شخصیت، ترجمه یحیی سیدمحمدی، تهران: روان.

منابع فرعی:

۱. هارلوک، الیزابت بی (۱۳۹۱)، روان‌شناسی شخصیت با تأکید بر عوامل مؤثر بر رشد شخصیت، ترجمه پرویز شریفی درآمدی و محبوبه حاج‌نوروزی، تهران: آوای نور.
۲. بشیری، ابوالقاسم (۱۳۹۰)، الگوی انسان کامل با رویکرد روان‌شناختی، قم: انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).
۳. مایلی، روبرتو (۱۳۸۱)، ساخت، پدیدایی و تحول شخصیت، ترجمه محمود منصور، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

روانشناسی اجتماعی با نگرش به منابع اسلامی

شناسه درس: ۳۰۸۱۹۰۸

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت عوامل اجتماعی و نقش آن‌ها در شکل‌دهی و هدایت رفتار، چگونگی شکل‌گیری و تغییر رفتار در مناسبات بین فردی و گروه‌ها

ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات (تعریف، اهمیت و ضرورت)
- تاریخچه روانشناسی اجتماعی
 - قبل از علمی شدن
 - بعد از علمی شدن
- نظریه در روانشناسی اجتماعی
 - نظریه‌های یادگیری
 - نظریه‌های شناختی
 - نظریه نقش
- رابطه متقابل فرد و جامعه از دیدگاه اسلام
- ادراک اجتماعی
 - ارتباط غیرکلامی
 - اسناد و نقش ایمان در آن
 - برداشت
- شناخت اجتماعی
 - طرح‌های ذهنی
 - منابع خطا در شناخت اجتماعی
 - خودشناسی
 - اسلام و شناخت اجتماعی (روان‌بندها، منابع خطا، اسنادها و ...)
- نگرش
 - عوامل مؤثر بر تکوین نگرش
 - نگرش و رفتار
 - سنجش نگرش
 - تغییر نگرش با تأکید بر دیدگاه اسلام (مؤلفه‌ها، کارکردها، آثار و پیامدها)

○ پیشداوری

- ریشه‌ها و خاستگاه‌ها
- راه‌های مقابله با پیشداوری در تعالیم اسلام
- جاذبه متقابل و روابط نزدیک (عشق، ازدواج، خانواده و دوستی‌ها)
- پرخاشگری
 - برانگیزاننده‌های پرخاشگری
 - شیوه‌های پیشگیری و مهار
- گروه‌ها (قواعد و قوانین اجتماعی اخلاقی در گروه‌ها)
- رهبری (جایگاه و ویژگی‌ها از نگاه اسلام)
- هم‌نوائی، انواع و علل آن از نگاه اسلام

منابع اصلی:

۱. آذربایجانی، مسعود و دیگران (۱۳۸۴)، روان‌شناسی اجتماعی با نگرش به منابع اسلامی، قم: انتشارات سمت و پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۲. کریمی، یوسف (۱۳۸۹)، روان‌شناسی اجتماعی: نظریه‌ها، مفاهیم و کاربردها، تهران: ارسباران.
۳. ربانی، رسول و کجباف، محمد باقر (۱۳۸۸)، روان‌شناسی اجتماعی: دیدگاه‌ها و نظریه‌ها، اصفهان: دانشگاه اصفهان.

منابع فرعی:

۱. مصباح یزدی، محمدتقی (۱۳۹۰)، جامعه و تاریخ از نگاه قرآن، قم: انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).
۲. کاویانی، محمد و دیگران (۱۳۹۶)، روان‌شناسی و تبلیغات (با تأکید بر منابع دینی)، قم: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۳. الیوت ارونسون (۱۳۸۲)، روان‌شناسی اجتماعی، ترجمه حسین شکرکن، تهران: انتشارات رشد.
۴. لطفی، حمید (۱۳۸۱)، روان‌شناسی هم‌رنگی با جماعت، روان‌شناسی اجتماعی (نظریه‌ها و کاربردها)، تهران: حمید لطفی.
۵. بارون، رابرت، بیرون، دان، برنسکامب، نایلا (۱۳۸۸)، روان‌شناسی اجتماعی، ترجمه یوسف کریمی، تهران: نشر روان.

بهداشت روانی

شناسه درس: ۳۰۸۱۹۰۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت ملاک‌های رفتار مطلوب و شخصیت سالم و آشنایی با الگوها و کارکردهای آرمانی در انسان

ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

○ کلیات (تعریف و ماهیت بهداشت روانی)

○ اهداف بهداشت روانی

○ نابهنجاری روانی

• ملاک‌های بهداشت روان از دیدگاه روان‌شناسی و اسلام

○ مبانی بهداشت روانی از دیدگاه اسلام

○ نظریه‌های شخصیت سالم

• روان‌تحلیل‌گری

• انسان‌گرا

• وجود‌گرا

• دیدگاه‌های معاصر

• نظریه اسلام

○ نیاز و بهداشت روانی

• نیازهای زیستی

• نیازهای روانشناختی

• نیازهای معنوی

○ عوامل تهدیدکننده سلامت روان

• محرومیت

• تعارض

• تنیدگی (استرس)

○ تأثیر و تأثر متقابل بهداشت روان و:

• دین و دینداری

• اخلاق

• خانواده

• تحصیل و اشتغال

- حکومت و رسانه
- مسائل اقتصادی
- محیط زیست و محیط فیزیکی (تکنولوژی)

منابع اصلی:

۱. سالاری فر، محمدرضا و دیگران (۱۳۹۰)، بهداشت روانی با نگرش به منابع اسلامی، قم: انتشارات سمت و پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۲. اندروا، ساینکتون (۱۳۸۸)، بهداشت روانی، ترجمه حمیدرضا حسین شاهی برواتی، تهران: انتشارات روان.
۳. شهیدی، شهریار و مصطفی حمدیه (۱۳۸۱)، اصول و مبانی بهداشت روانی، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها.

منابع فرعی:

۱. بوالهری، جعفر، ربابه نوری قاسم آبادی و عباس رمضانی فرانی (۱۳۸۹)، بهداشت روانی در آیات قرآنی، مشهد: آهنگ قلم.
۲. جفری، نوید و اسپنسر راتوس (۱۳۹۱)، بهداشت روانی، تهران: ارسباران.
۳. محمدی بختیاری، مصطفی (۱۳۹۱)، نقش دین در بهداشت روان از منظر قرآن، قم: آستانه مقدسه قم، انتشارات زائر.

انگیزش و هیجان

شناسه درس: ۳۰۸۱۹۱۰

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت مفاهیم و خواص انگیزش و هیجان و بررسی حالات هیجانی، نشانه‌های آن و عوامل مؤثر بر تظاهر رفتار هیجانی

ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- تعریف و موقعیت انگیزش در روانشناسی
 - مفهوم انگیزه و واژه‌های نزدیک به آن در متون اسلامی: (حث، بعث، حب، بغض، ...)
- مبانی فیزیولوژیک انگیزش
 - نقش دستگاه عصبی خودمختار
 - دستگاه اعصاب مرکزی
 - دستگاه شبکه‌ای
- نظریه‌های مختلف درباره انگیزش
 - نظریه‌های کاهش کشاننده‌ای
 - نظریه فروید
 - نظریه هال
 - نظریه‌های انتظار ارزش
 - نظریه میدانی لوین
 - نظریه انگیزه پیشرفت اتکینسون
 - نظریه‌های شناختی
 - نظریه اسنادی
 - نظریه انسان گرایی
- نگرش اسلام به انگیزه
 - انواع انگیزه‌ها از دیدگاه اسلام (زیستی، روانی، معنوی و متعالی...)
 - انگیزه‌های فیزیولوژیک از دیدگاه اسلام (گرسنگی، تشنگی، تنفس، جنسی، خواب)
 - انگیزه‌های متعالی از دیدگاه اسلام (نیاز به محبت، عزت نفس، خود شکوفائی و ...)
 - سلسله مراتب انگیزه‌های معنوی از دیدگاه اسلام
- تعریف و نظریه‌های هیجان
 - نظریه‌های فیزیولوژیک هیجان

- نظریه‌های رفتاری
- نظریه‌های شناختی
- مبانی فیزیولوژیک هیجان
- شناخت و هیجان
- عوامل درونی و بیرونی هیجان
- هیجان و حافظه
- جنبه‌های اجتماعی هیجان
- جلوه‌های چهره‌ای و آوایی
- نابهنجاری‌های هیجانی
- اختلال‌های روان تنی
- انواع و مصادیق هیجان‌ها و عواطف از دیدگاه اسلام

منابع اصلی:

۱. شجاعی، محمد صادق (۱۳۹۱)، انگیزش و هیجان نظریه‌های روانشناختی و دینی، قم: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۲. خداپناهی، محمد کریم (۱۳۹۰)، انگیزش و هیجان، تهران: انتشارات سمت.
۳. ریو، جان مارشال (۱۳۹۰)، انگیزش و هیجان، ترجمه یحیی سید محمدی، تهران: نشر ویرایش.

منابع فرعی:

۱. حسن زاده، رمضان (۱۳۸۶)، انگیزش و هیجان، تهران: نشر ارسباران.
۲. گورمن، فیل (۱۳۸۹)، انگیزش و هیجان، ترجمه ابوذر کرمی، تهران: دانژه.

هدف: فیزیولوژی، احساس و ادراک اساس عصبی رفتار انسان

ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- تعریف و قلمرو روانشناسی فیزیولوژیک
- روش‌های تحقیق در روانشناسی فیزیولوژیک
 - روش‌های تهاجمی
 - موج نمای الکتریکی مغز
 - پتانسیل مغز وابسته به رویداد
 - روش‌های تصویربرداری
 - پرتونگاری
 - اندازه‌گیری گردش خون نواحی مغز
 - اندازه‌گیری سوخت و ساز قند خون
 - روش‌های مغناطیسی
 - تصویرسازی تجمع مغناطیسی
- مکانیزم توجه، دقت و هشیاری
 - ارتباط توجه و دقت با رفتار
 - اختلال دقت و توجه
 - آثار فیزیولوژیک دقت و توجه
 - چگونگی راه اندازی دقت و توجه
- چرخه‌های زیستی و مکانیزم خواب
 - مبانی عصبی چرخه زیستی
 - مکانیزم هسته‌های فوق کیاسمایی
 - چرخه روانی فیزیولوژی
 - اختلال‌های چرخه زیستی
 - مکانیزم خواب
 - سایکوفیزیولوژی مراحل خواب
 - مکانیزم عصبی خواب

■ اختلال‌های خواب

○ زبان و گفتار

- مناطق اختصاصی زبان در مغز
- انواع ناگوئیها
- نامتقارنی تولید گفتار در نیمکره‌های مغزی

○ یادگیری و حافظه

- انواع حافظه و فراموشی
- لب گیجگاهی و حافظه
- دی انسفال و ذخیره سازی حافظه
- اجسام مخطط و حافظه روندی
- قشر تازه مغز و حافظه کاری
- مکانیزم های مولکولی یادگیری و حافظه
- مبانی مولکولی حافظه دراز مدت

○ مبانی فیزیولوژیک بیماری‌های روانی مغز

- اختلال وحشت زدگی
- ترس
- وسعت هراسی
- وسواس بی اختیاری
- درمان اختلال‌های ترس

○ مبانی زیست شناختی اختلال‌های عاطفی

- افسردگی
- روان گسیختگی
- آلزایمر

منابع اصلی:

۱. کالات، جمیز (۱۳۸۸)، روانشناسی فیزیولوژیک، ترجمه سید محمدی، تهران: انتشارات روان.
۲. خداپناهی، محمد کریم (۱۳۸۵)، روانشناسی فیزیولوژیک، تهران: انتشارات سمت.
۳. کارلسون، نیل و دیگران (۱۳۹۱)، روانشناسی فیزیولوژیکی، ترجمه یحیی سید محمدی، تهران: ارسباران.

منابع فرعی:

۱. حائری روحانی، سید علی (۱۳۸۳)، فیزیولوژی اعصاب و غدد درون ریز، تهران: سمت.
۲. باقرزاده، علی اکبر (۱۳۹۷)، روان شناسی فیزیولوژیک، تهران: سپید برگ.
۳. احمدوند، محمد علی (۱۳۹۲)، روان شناسی فیزیولوژیک، تهران: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران جنوب.

آمار توصیفی

شناسه درس: ۳۰۸۲۲۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: ندارد

هدف: فراگیری مباحث مقدماتی در آمار توصیفی و کاربرد آن‌ها در روانشناسی

ارزشیابی: ۱۰ نمره به امتحان پایانی و ۱۰ نمره به فعالیت کلاسی (۵ نمره کار عملی و ۵ نمره ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- تعریف مفاهیم (آمار، اندازه گیری، آزمون، سنجش)
- طبقه بندی مسائل آمار توصیفی و استنباطی
- جامعه، نمونه، پارامتر و مشخصه آماری
- مفهوم، سازه، متغیر و انواع آن
- طبقه بندی متغیر از لحاظ مقیاس اندازه گیری
- توزیع فراوانی
- انواع نمودارها و کاربرد آن در آمار
- طبقه بندی آمار توصیفی یک متغیری و چند متغیری
- شاخص‌های مرکزی
 - میانگین
 - میانه
 - نما
- شاخص‌های پراکندگی
 - دامنه تغییرات
 - انحراف چارکی
 - واریانس
 - انحراف معیار
- نقاط درصدی و رتبه درصدی
- منحنی طبیعی و کاربرد آن در آمار
- نمره‌های استاندارد و انواع آن
- شاخص‌های همبستگی و انواع آن با تأکید بر همبستگی پیرسون و اسپیرمن
- رگرسیون و پیش بینی
- آشنایی کلی با نرم افزارهای آماری مانند SPSS (تعریف متغیرها و شیوه وارد کردن داده‌ها)

منابع اصلی:

۱. پاشاشریفی، حسن و جعفر نجفی زند (۱۳۸۰)، روش‌های آماری در علوم رفتاری، تهران: سخن.
۲. حسن‌زاده، رمضان و محمد تقی مداح (۱۳۸۶)، روش‌های آماری در علوم رفتاری (آمار توصیفی و آمار استنباطی)، تهران: نشر ویرایش.
۳. امین‌پور، حسن (۱۳۹۲)، آمار توصیفی در روان‌شناسی و علوم تربیتی (رشته‌های روان‌شناسی و علوم تربیتی) تهران: دانشگاه پیام نور
۴. دلاور، علی (۱۳۹۲)، احتمالات و آمار کاربردی در روان‌شناسی و علوم تربیتی، تهران: رشد.

منابع فرعی:

۱. منصور فر، کریم (۱۳۸۸)، روش‌های آماری، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۲. فرگوسن، جرج ای و یوشیوتا کانه (۱۳۸۹)، تحلیل آماری در روانشناسی و علوم تربیتی، ترجمه علی دلاور و سیامک نقشبندی، تهران: انتشارات ارسباران.

آمار استنباطی

شناسه درس: ۳۰۸۲۲۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: آمار توصیفی

هدف: شناخت مفاهیم اساسی آمار استنباطی و توانایی کاربرد آن در موقعیت‌های پژوهشی

ارزشیابی: ۱۰ نمره به امتحان پایانی، ۶ نمره به امتحان شفاهی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات (چیستی آمار استنباطی)
- داده‌های تجربی و انواع آن
- ارتباط ریاضی و احتمالات با آمار
 - اصول و قواعد احتمالات
 - مفاهیم اساسی احتمالات
- رویکردهای استنباط آماری
 - آزمون فرضیه
 - برآورد فاصله‌ای
- طبقه بندی مسائل آماری
- آزمون‌های استنباطی یک متغیری
 - توزیع دو جمله‌ای
 - توزیع مجذور کا
 - توزیع کالموگراف اسمیرنف
 - آزمون T تک متغیری
 - آزمون Z تک متغیری
- آزمون‌های استنباطی دو متغیری از نوع همبستگی
 - تحلیل داده‌های طبقه‌ای در مطالعات همبستگی
 - فنون استنباطی برای داده‌های رتبه‌ای
 - فنون استنباطی برای داده‌های فاصله‌ای
- تحلیل واریانس
 - تحلیل واریانس یک‌راهه
 - دوره‌ای و مفروضه‌ها
- آشنایی با تحلیل داده‌های مسائل تجربی و شبه تجربی
- آزمون‌های آماری غیرپارامتریک

- آزمون مجذور فی
- آزمون U مان-ویتنی
- آزمون کروسکال واریس
- تحلیل رگرسیون (تعریف و ماهیت معادله رگرسیون)
- تحلیل رگرسیون چندمتغیری
- کامپیوتر و آمار: آشنایی با نرم افزار SPSS توصیف و تحلیل اطلاعات و تفسیر برون داده ها

منابع اصلی:

۱. هومن، حیدرعلی (۱۳۹۳)، استنباط آماری در پژوهش رفتاری، تهران: انتشارات سمت.
۲. شیولسون، ریچارد جی (۱۳۷۷)، استدلال آماری در علوم رفتاری، ترجمه علیرضا کیامنش، تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی.
۳. علی اکبری مهناز؛ شقاقی، فرهاد و سلامتی، عباس (۱۳۸۹)، روش های استنباط آماری در علوم تربیتی و روانشناسی، تهران: انتشارات پیام نور.

منابع فرعی:

۱. سرمد، زهره (۱۳۸۸)، آمار استنباطی: گزیده ای از تحلیل های آماری تک متغیری، تهران: سمت.
۲. فرگوسن، جرج ای و یوشیوتا کانه (۱۳۸۹)، تحلیل آماری در روانشناسی و علوم تربیتی، ترجمه علی دلاور و سیامک نقشبندی، تهران: انتشارات ارسباران.

آموزه‌های روانشناختی در قرآن و روایات

شناسه درس: ۳۰۸۱۹۱۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: ۱. آشنایی با گستره مفاهیم و آموزه‌های اساسی روان‌شناختی در قرآن کریم
۲. آشنایی با گستره مفاهیم و آموزه‌های اساسی روان‌شناختی در نهج البلاغه و احادیث پیامبر اکرم و ائمه معصومین (علیهم السلام)

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی و ۶ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات (ارتباط قرآن و حدیث با روان‌شناسی)
- ضرورت و اهمیت بررسی آموزه‌های روان‌شناختی در قرآن و حدیث
- اهداف نظری و کاربردی روان‌شناسی در قرآن و روایات
- روش‌شناسی فهم روان‌شناختی قرآن و روایات
- مبانی روان‌شناسی در قرآن و روایات
 - مبانی انسان‌شناختی
 - مبانی هستی‌شناسی
 - مبانی معرفت‌شناسی
- رشد و تحول در قرآن و روایات
 - مراحل زندگی و رشد
 - رشد جسمانی
 - رشد اخلاقی
 - رشد متعالی
 - موقف انسان در دنیا و آخرت
- انگیزش و هیجان در قرآن و روایات
 - مفهوم انگیزه و واژه‌های نزدیک در قرآن و روایات
 - نیازهای جسمی
 - نیازهای متعالی
 - عواطف و هیجان‌ها
 - تعارض انگیزه‌ها
- یادگیری و تغییر رفتار در قرآن و روایات
 - انواع یادگیری
 - هوش و عقل

- هوش هیجانی
- شخصیت در قرآن و روایات
 - تعریف شاکله و شخصیت
 - تفاوت‌های فردی
 - ریخت‌شناسی شخصیت
- آموزه‌های روان‌شناسی مثبت در قرآن و روایات
 - خود مثبت
 - انواع هیجانات مثبت
 - مربوط به گذشته و حال
 - مربوط به آینده
 - صفات و انگیزه‌های مثبت

منابع اصلی:

۱. شجاعی، محمدصادق (۱۳۹۷)، روان‌شناسی در قرآن و حدیث جلد ۱ و ۲، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۲. کاویانی، محمد (۱۳۹۳)، روان‌شناسی در قرآن مفاهیم و آموزه‌ها، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۳. بستانی، محمود (۱۳۸۷)، اسلام و روان‌شناسی، ترجمه محمد هوشم، مشهد: آستان قدس رضوی بنیاد پژوهشهای اسلامی.
۴. عباس‌نژاد، محسن و دیگران (۱۳۸۵)، قرآن، روانشناسی و علوم تربیتی، زیر نظر بنیاد پژوهشهای قرآنی حوزه و دانشگاه، مشهد: بنیاد پژوهشهای قرآنی حوزه و دانشگاه.
۵. نجاتی، محمد عثمان (۱۳۸۱)، قرآن و روان‌شناسی، ترجمه عباس عرب، مشهد: آستان قدس رضوی بنیاد پژوهشهای اسلامی.

منابع فرعی:

۱. پسندیده، عباس (۱۳۹۲)، الگوی اسلامی شادکامی با رویکرد روان‌شناسی مثبت گرا، قم: مؤسسه علمی و فرهنگی دارالحديث.
۲. عبدی، حمزه و عباس پسندیده (۱۳۹۴)، بررسی و تحلیل روایات مکارم الاخلاق، قم: مؤسسه علمی فرهنگی دارالحديث.
۳. آذربایجانی، مسعود و محمدصادق شجاعی (۱۳۹۳)، روان‌شناسی در نهج البلاغه (مفاهیم و آموزه‌ها)، قم: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

شیوه‌های اصلاح و تغییر رفتار با تأکید بر منابع اسلامی

شناسه درس: ۳۰۸۱۹۱۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت شیوه‌های ایجاد، اصلاح و تغییر رفتار و افزایش رفتارهای مطلوب و کاهش رفتارهای نامطلوب از منظر روانشناسی دینی

ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- مقدمه و کلیات (تعریف و اهمیت)
- ریشه‌های تاریخی اصلاح و تغییر رفتار
- حوزه‌های کاربردی
 - ناتوانی‌های رشدی
 - بیماری روانی
 - مدیریت خود
 - مدیریت رفتار کودک
- اندازه‌گیری رفتار و تغییر رفتاری
 - مشاهده و ثبت رفتار
 - ترسیم نمودار رفتاری
- اصول بنیادین رفتار
 - تقویت
 - خاموش کردن رفتار
 - تنبیه
 - کنترل محرک
 - شرطی‌سازی
- شیوه‌های ایجاد رفتار جدید
 - شکل‌دهی
 - رهنمود دادن و انتقال کنترل
 - زنجیره‌سازی
- شیوه‌های افزایش رفتارهای مطلوب و کاهش رفتار نامطلوب
 - روش خاموشی‌سازی رفتار
 - تقویت افتراقی
 - محروم کردن و جریمه کردن

• شیوه‌های تنبیه مثبت و اصول اخلاقی تنبیه

○ سایر شیوه‌های تغییر رفتار

• خود تدبیری

• شیوه‌های معکوس کردن عادت

• اقتصاد ژتونی

• شیوه‌های کاهش ترس و اضطراب

• تغییر رفتار شناختی

○ شیوه‌های اداره خود

○ مبانی نظری تنظیم رفتار در معارف اسلامی

• اهمیت و جایگاه عمل

• نفس و انگیزه‌های آن

• نقش عقل و جهل در رفتار انسان

○ الگوی دینی تغییر و تنظیم رفتار

• پیش بینی پیامد

• الگوپردازی

• شکرگزاری

• خودارزش بخشی

• بازداري حضور

• مدل تقوای عاقلانه

منابع اصلی:

۱. ریموند جی، میلتن برگر (۱۳۸۱)، شیوه‌های تغییر رفتار، ترجمه علی فتحی آشتیانی و هادی عظیمی آشتیانی، تهران: سمت.

۲. ریموند جی، میلتن برگر (۱۳۸۱)، شیوه‌های تغییر رفتار، ترجمه شهناز محمدی و کبری جمشیدی، تهران: ارسباران.

۳. سیف، علی اکبر (۱۳۷۹)، تغییر رفتار و رفتاردرمانی نظریه‌ها و روشها، تهران: دوران.

۴. شجاعی، محمد صادق (۱۳۸۸)، درآمدی بر روانشناسی تنظیم رفتار با رویکرد اسلامی، قم: دارالحديث.

منابع فرعی:

۱. علوی گنابادی، جعفر (۱۳۹۱)، مهارت تغییر رفتار دیگران در آموزه‌های دینی، ویراستار حمیدرضا نویدی مهر، مشهد: دانشگاه علوم اسلامی رضوی.

۲. شعاری‌نژاد، علی اکبر (۱۳۸۰)، نگاهی نو به روان‌شناسی آموختن یا روان‌شناسی تغییر رفتار، تهران: چاپخش.

نظریه‌های مشاوره و روان‌درمانی

شناسه درس: ۳۰۸۱۹۱۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: روانشناسی شخصیت

هدف: شناخت و بررسی تطبیقی و انتقادی نظریه‌های رایج مشاوره و روان‌درمانی، اصول و مبانی آن‌ها و نقد آن از دیدگاه اسلام

ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- تعریف و ماهیت نظریه‌ها
- وجوه تمایز و تشابه مشاوره و روان‌درمانی
- فرایند شکل‌گیری و اصول کاریست نظریه‌ها در مشاوره و روان‌درمانی
- فرایند و مراحل روان‌درمانگری
- موقعیت کنونی مشاوره و روان‌درمانی
- مبانی نظری روان‌درمانی براساس منابع اسلامی
- ماهیت انسان سالم، مبانی، اصول و اهداف درمان، فرایند و نقد نظریه در نظریه‌های:
 - شناخت درمانگری آلپس و بک
 - شخصی محوری راجرز
 - نظریه‌های شناختی رفتاری (cbt و cbct)
 - نظریه انتخاب گلاسر
 - درمان‌های یکپارچه‌نگر و التقاطی
 - راه حل محور
- بررسی زمینه‌های تطبیقی فرهنگی و مفهوم یابی بومی نظریه‌ها
- مناسبات دین، معنویت و روان‌درمانی
- آموزه‌های اسلامی در مشاوره و روان‌درمانی، شاخص‌ها و ویژگی‌های مشاوره مذهبی
- معرفی نمونه‌هایی از روان‌درمان‌گری‌های مبتنی بر آموزه‌های اسلامی

منابع اصلی:

۱. شفیع آبادی، عبدالله و غلامرضا ناصری (۱۳۹۱)، نظریه‌های مشاوره و روان‌درمانی، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
۲. جان بزرگی، مسعود و ناهید نوری (۱۳۹۴). نظریه‌های بنیادین روان‌درمانگری و مشاوره، قم: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه و سمت.
۳. جان بزرگی، مسعود و محمد غروی (۱۳۹۵)، اصول روان‌درمانگری و مشاوره با رویکرد اسلامی (مفاهیم، فرایند و فنون)، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).

۴. جان بزرگی، مسعود و محمد غروی (۱۳۹۵)، نظریه‌های نوین روان‌درمانگری و مشاوره، قم: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه و سمت.
۵. ساعتچی، محمود (۱۳۸۵)، مشاوره و روان‌درمانی (نظریه‌ها و راهبردها)، تهران: مؤسسه نشر ویرایش.
۶. پروچاسکا، جیمز و جان نورکراس (۱۳۹۰)، نظریه‌های روان‌درمانی، ترجمه یحیی سیدمحمدی، تهران: انتشارات رشد.
۷. کاتن، آر. راکو (۱۳۹۷)، نظریه‌های مشاوره و روان‌درمانی: رویکردهای رابطه‌ای و فردی، ترجمه حسن حیدری و دیگران، تهران: انتشارات ساوالان.
۸. فقیهی، علی‌نقی و فاطمه شریفی (۱۳۹۷)، مشاوره و روان‌درمانی در نگاه اسلامی، مبانی، اصول و روش‌ها، قم: انتشارات ابوالحسنی.
۹. حسینی بیرجندی، مهدی (۱۳۹۴)، روان‌درمانی و مشاوره با رویکرد اسلامی، تهران: انتشارات آوای نور.
۱۰. میلر، جرال‌دین (۱۳۹۴)، پیوند معنویت به مشاوره و روان‌درمانی (نظریه و اصول)، ترجمه ابوالقاسم خوش‌کنش، مرزده‌جانه، لیلا حاج‌سید تقی‌تقوی، تهران: آوای نور.

منابع فرعی:

۱. کری، جرال‌د (۱۳۹۰)، نظریه و کاربرست مشاوره و روان‌درمانی، ترجمه یحیی سیدمحمدی، تهران: نشر ارسباران.
۲. شارف، ریچارد اس (۱۳۸۱)، نظریه‌های روان‌درمانی و مشاوره، ترجمه مهرداد فیروزبختف تهران: خدمات فرهنگی رسا.
۳. شاوآستاد، کارول (۱۳۹۰)، نظریه‌های مشاوره و روان‌درمانی (نظریه، عمل و تحقیق)، ترجمه مهرداد فیروزبخت، تهران: نشر ویرایش.
۴. منطقی، مرتضی، آسیب‌شناسی و درمان بیماری‌های روانی در قلمرو اسلامی، تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی.
۵. فقیهی، علی‌نقی (۱۳۸۵)، مشکلات مشاوره و درمانگری با نگرش به منابع اسلامی، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

اصول و فنون مشاوره با تأکید بر دیدگاه اسلامی

شناسه درس: ۳۰۸۲۲۰۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت اصول، فنون، روش‌ها و فرآیند مشاوره و روان‌درمانی از دیدگاه اسلام و روانشناسی

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی و ۶ نمره به فعالیت کلاسی (کار عملی و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- فرایندی بودن مشاوره و روان‌درمانی
- اصول کلی مشاوره و روان‌درمانی
- اهداف مشاوره و روان‌درمانی
- بررسی و نقد اصول و فنون مشاوره در روان‌شناسی معاصر
 - مطابقت‌ها و عدم مطابقت‌های فرهنگی
- اصول و فنون مشاوره و روان‌درمانی بر اساس مراحل و ساختار
 - اصول و فنون ارتباطات مشاوره‌ای
 - رابطه حرفه‌ای مشاور و مراجع
 - ساختار ارتباطات مشاوره‌ای
 - مهارت‌های برقراری ارتباط
 - ایجاد اعتماد متقابل
 - اصول و فنون مصاحبه مشاوره‌ای
 - انواع مصاحبه در مشاوره و روان‌درمانی
 - شیوه‌ها و فنون برخورد با مراجع
 - شیوه هدایت‌کننده
 - شیوه بازدارنده
 - شیوه آشکار سازی
 - شیوه به سخن در آوردن
 - ابراز توجه و همدلی
 - انعکاس احساسات و محتوا
 - سکوت و پرسشگری
 - اصول و فنون تشخیص مشاوره‌ای
 - مصاحبه تشخیصی و فرایند تشخیص مشکل
 - ابزار تشخیص

▪ موانع تشخیص

- انتقال

- مقاومت

• اصول و فنون توصیه‌های مشاوره‌ای

▪ شخصی سازی

▪ مواجهه سازی

▪ اثر گذاری

▪ مبارزه با افکار خود تخریب

▪ کشف گزینه‌ها

▪ تعبیر و تفسیر

• فنون اختتام

▪ خلاصه کردن

▪ تکلیف

▪ پیگیری

○ اصول مربوط به مشاور و درمانگر

• ویژگی‌های فردی

• اصول اخلاقی و حرفه‌ای

○ اصول مربوط به هدایت مشاوره

• اصول مربوط به رابطه انسان با خدا

• اصول هستی شناسی

• اصول انسان شناسی و

○ فرایند و مراحل مشاوره با توجه به رویکرد مذهبی

• ارزیابی

• انگیزه و هدف گذاری

• بینش افزایی

• ایجاد تعادل

• بازتعریف مشکلات

• فرادرمانگری

• اختتام و پیگیری

○ مکانیزم ها و فنون مداخله مذهبی در مشاوره

• فنون آرامش بخش

• فنون تعدیل گر

• فنون تعالی بخش و ...

○ تمرین‌های متناظر فرهنگی و مذهبی

○ نمونه‌ی روش‌ها

منابع اصلی:

۱. رهنمایی، احمد (۱۳۹۵)، آشنایی با اصول و فنون مشاوره، قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).
۲. تامسون، رزماری (۱۳۸۸)، نظریه‌ها و فنون مشاوره، ترجمه معصومه اسمعیلی، تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.
۳. نظری، علی محمد و علی اکبر سلیمانیان (۱۳۸۹)، فنون و فرایندهای مشاوره، تهران: انتشارات علم.
۴. گلدارد، کاترین و دیوید گلدارد (۱۳۸۹)، مهارت‌های عملی مشاوره (در رویکردی یکپارچه)، ترجمه رقیه موسوی و مه‌سیما پورشهریاری، تهران: سمت.
۵. جان بزرگی، مسعود (۱۳۹۸)، درمان چند بعدی معنوی: یک رویکرد خداسو برای مشاوره و روان‌درمانگری (فنون و برنامه‌ها)، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۶. جان بزرگی، مسعود، و محمد غروی (۱۳۹۵)، اصول روان‌درمانگری و مشاوره با رویکرد اسلامی (مفاهیم، فرایند و فنون)، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
۷. جان بزرگی، مسعود و ناهید نوری (۱۳۹۴)، نظریه‌های بنیادین روان‌درمانگری و مشاوره، قم: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه و سمت.
۸. کنت، کریستین (۱۳۹۲)، فنون پیشرفته در مشاوره و روان‌درمانی، ترجمه علی محمد نظری، عباس سامی، تهران: انتشارات آوای نور.
۹. حیاتی، مژگان و صفاری، سعدی (۱۳۹۷)، آموزه‌های مشاوره‌ای در قرآن و حدیث، تهران: آوای نور.
۱۰. پارس، اکبر (۱۳۹۳)، شکر و دعا در روان‌درمانی و مشاوره: بر اساس نهج البلاغه و سایر منابع اسلامی، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
۱۱. فقیهی، علی‌نقی و فاطمه شریفی (۱۳۹۷)، مشاوره و روان‌درمانی در نگاه اسلامی، مبانی، اصول و روش‌ها، قم: انتشارات ابوالحسنی.

منابع فرعی:

۱. شاملو، سعید (۱۳۸۷)، کاربرد روان‌درمانی، تهران: انتشارات رشد.
۲. نلسون جونز، ریچارد (۱۳۹۴)، مقدمه‌ای بر مهارت‌های مشاوره، ترجمه کیانوش زهراکار، تهران: انتشارات ارسباران.
۳. تمدنی، مجتبی و بهمن بهمنی (۱۳۹۱)، فنون مشاوره و روان‌درمانی، تهران: دانژه.
۴. گلدارد، دیوید (۱۳۹۲)، مفاهیم بنیادی و مباحث تخصصی در مشاوره، ترجمه سیمین حسینیان، تهران: انتشارات کمال تربیت.
۵. کری، جرال (۱۳۹۰)، هنر مشاوره تلفیقی، ترجمه احمد اعتمادی و ژانت هاشمی آذر، تهران: فرا روان.

۶. حسینی، مهدی (۱۳۹۰)، روان‌درمانی و مشاوره از دیدگاه اخلاق، عقیدتی، اجتماعی و اقتصادی در قرآن کریم، قم: خادم الرضا (علیه‌السلام).

۷. میلر، جرال‌دین (۱۳۹۴)، پیوند معنویت به مشاوره و روان‌درمانی (نظریه و اصول)، ترجمه ابوالقاسم خوش‌کنش، مژده‌خانه، لیلا حاج‌سید تقی‌تقوی، تهران: آوای نور.

مشاوره خانواده با رویکرد اسلامی

مصاحبه تشخیصی

شناسه درس: ۳۰۸۲۲۰۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت فنون مصاحبه، مشاهده و فرآیند تشخیص با تأکید بر مشکلات و اختلالات فرد و خانواده

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی و ۶ نمره به فعالیت کلاسی (کار عملی و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- هدف از مصاحبه در مکاتب مختلف
- ویژگی‌های مصاحبه
- متغیرهای مصاحبه
- ویژگی‌های مصاحبه گر
- قواعد مهم مصاحبه
- فرایند مصاحبه کردن
- شروع مصاحبه
- بررسی تاریخچه و وضعیت روانی
 - سابقه بیماری فعلی
 - تاریخچه فردی و اجتماعی
- مهارت‌های اولیه توجه و گوش دادن
- اصول و تکنیک‌های پرسشگری
 - نشانه‌های مهم
 - تمرکز بر احساسات
 - اظهارات همدلانه
- متغیرهای ارتباطی و مصاحبه
 - نقش ارتباط غیرکلامی در مصاحبه
 - یادداشت برداری و تهیه گزارش
- اداره مقاومت
- اداره مکانیزم‌های دفاعی
- ساختار بخشیدن به اطلاعات و عمل
- اختتام جلسه مصاحبه
- جلب همکاری
- مصاحبه تشخیصی با بیماران مختلف
 - اختلالات اضطرابی
 - اختلالات عاطفی

• اختلالات شخصیت

○ ارزیابی معنوی مذهبی

- خرد سنجی
- جهان بینی الهی
- شناخت مذهبی
- خداپنداره
- رغبت‌ها و تعلقات مذهبی
- پابندی مذهبی

○ مصاحبه با زوج‌ها و خانواده‌ها

منابع اصلی:

۱. دیوید آر. ایوانز و دیگران (۱۳۸۳)، مصاحبه مؤثر به روش گام به گام، ترجمه احمد میرجعفری و محمدعلی گودرزی، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
۲. چگینی، سیاوش (۱۳۸۹)، اصول مصاحبه بالینی، تهران: ویرایش.
۳. گودرزی، محمد علی (۱۳۹۳)، مصاحبه بالینی پیشرفته به روش گام به گام، تهران: آوای نور.
۴. هرسن، مایکل و ساموئل ام. ترنر (۱۳۸۲)، مصاحبه تشخیصی، ترجمه سعید شاملو و محمدرضا محمدی، تهران: رشد.
۵. جان بزرگی، مسعود، و محمدغروی (۱۳۹۵)، اصول روان درمانگری و مشاوره با رویکرد اسلامی (مفاهیم، فرایند و فنون)، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
۶. نوس بام، آبراهام ام (۱۳۹۷)، راهنمای معاینه تشخیصی بر اساس DSM-۵، ترجمه هامایاک آوادیس یانس، فهیمه سادات تولائی‌ان؛ ویراستاری گروه علمی رشد، تهران: رشد.
۷. اوتمر، اکهارت و زیکلیند اوتمر (۱۳۹۸)، اصول مصاحبه بالینی بر مبنای DSM-۵، تألیف و ترجمه مهدی نصر اصفهانی، تهران: کتاب ارجمند.
۸. معماریان، نادره (۱۳۹۲)، چگونگی گرفتن شرح حال معنوی ویژه درمانگران، تهران: نشر سپیده برگ.

منابع فرعی:

۱. شاملو، سعید و سیروس ایزدی (۱۳۷۵)، راهنمای تهیه شرح حال و مصاحبه در روان‌شناسی بالینی و روان‌پزشکی، تهران: رشد.
۲. اوتمر، اکهارت و زگلینده اوتمر (۱۳۸۳)، اصول مصاحبه بالینی بر مبنای D SM - IV، ترجمه حسین آرومندی و محسن بهشتی، تهران: نسل فردا.
۳. فلنگن، جان سامرز و ریتا سامرز فلنگن (۱۳۸۹)، مصاحبه بالینی ترجمه هامایاک آوادیس یانس و دیگران، تهران: رشد.
۴. محمدخانی، پروانه و دیگران (۱۳۸۹)، مصاحبه بالینی ساختار یافته برای اختلال‌های، تهران: دانژه.
۵. موریسون، جیمز (۱۳۹۰)، مصاحبه آغازین، ترجمه: فریبا بشردوست تجلی، تهران: روان.
۶. روزننگرن، دیوید بی (۱۳۹۳)، مهارت‌های مصاحبه انگیزشی، ترجمه شیما تمنایی فر، تهران: کتاب ارجمند.

زبان عمومی

شناسه درس: ۳۰۸۲۱۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت اصطلاحات و واژگان عمومی، ساختارهای زبان و توانایی فهم مطالب مرتبط با روانشناسی در متون انگلیسی

ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- What is the family psychology?
- Definition of Psychology including branches of Psychology (both traditional-, e.g. clinical educational and new directions- e.g. health psychology and neuropsychology)
- Short history of psychology, including structuralism, behaviorism, social cognitive theory psychoanalysis, and humanistic.
- Developmental Psychology
- Methods of psychology: experimental and survey methods.
- Thinking: types of thinking, theories of thinking
- Reading and psychology.
- Personality (theories and assessment)
- Mental disorders (description of neuroses and psychoses)

منابع:

1. Hashemian K. (1993). Readings in Psychology. Tehran: SAMT.
2. Nolen-Hoeksema, S. Fredrickson, B.L. Loftus, G.R. Wagenaar, W.A. (2009) Atkinson & Hilgard's Introduction to Psychology. www.amazon.co.uk
3. Sarason, I.G. Sarason, B.R. (2004). Abnormal Psychology: The Problem of maladaptive behavior. www.mxcc.commnet.edu

زبان تخصصی

شناسه درس: ۳۰۸۲۱۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: زبان عمومی

هدف: شناخت واژگان تخصصی، ساختارهای زبان تخصصی و منابع مرجع مربوط به خانواده

ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- What is the family psychology?
- Family diversity
- Ethical and legal considerations in family psychology
- Delineation of a systematic family psychology paradigm
- Moslem family
- Marriage
- Family therapy
- Family assessment
- The first years and marital commitment
- Couples with young children
- Couples with adolescents
- Divorce;
- A systems approach to understand families
- Principles of systems theory
- Family, religion and spirituality.

منابع:

1. Pinsof, W.M. and Lebow, J.L. (2005). Family Psychology: The Art of the Science. Oxford University Press.
2. Rasheed J.M; Rasheed, M.N. and Marley, J.A. (2011). Family Therapy. Sage. London.
3. Sperry, L. (2011). Family Assessment. Rutledge. New York.
4. Rasheed J.M; Rasheed, M.N. and Marley, J.A. (2011). Family Therapy. Sage. London.
5. Sperry, L. (2011). Family Assessment. Rutledge. New York.
6. Bray, J.H., and Stanton, M. (2012). The Wiley-Blackwell Handbook of Family Psychology. John Wiley & Sons.
7. Pinsof, W.M. and Lebow, J.L. (2005). Family Psychology: The Art of the Science. Oxford University Press.

آسیب شناسی روانی (۱)

شناسه درس: ۳۰۸۱۹۱۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: روانشناسی شخصیت

هدف: شناخت آسیب‌ها، اختلالات و بیماری‌های روانی و علل آن، علامت‌شناسی و آشنایی با رویکردهای جدید در تبیین و پدید آیی اختلالات

ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- تعریف و قلمرو آسیب روانی
- تاریخچه
- ماهیت اختلال‌های روانی
- مبانی نظری اختلالات روانی براساس دیدگاه اسلام
- ملاک‌های بهنجار و نابهنجار از دیدگاه اسلام
 - رابطه گناه با اختلالات روانی
 - رابطه رذایل اخلاقی با اختلالات روانی
- طبقه‌بندی اختلال‌های روانی
 - طبقه‌بندی مقوله‌ای
 - طبقه‌بندی ابعادی
 - طبقه‌بندی ریخت‌شناسی
 - طبقه‌بندی اختلالات روانی براساس دیدگاه اسلام
- سبب‌شناسی اختلالات روانی از دیدگاه‌های:
 - زیست‌شناختی
 - روان‌تحلیل‌گری
 - رفتارنگری
 - شناختی
 - سبب‌شناسی آسیب‌های روانی از دیدگاه اسلام
 - مدل سلامت روان از دیدگاه اسلام
- علامت‌شناسی و ارزیابی آسیب‌های روانی
 - آشفتگی‌های مربوط به عاطفه
 - ادراک و افکار
 - گفتار و رفتار
 - نشانه‌شناسی آسیب‌های روانی از دیدگاه اسلام

○ تعریف، شکل‌گیری، ضوابط تشخیصی و رهنمود درمان اختلال‌های اضطرابی:

- اضطراب تعمیم یافته
- هراس
- وسواس بی‌اختیاری
- وحشت زدگی
- تنیدگی حاد و پس‌ضربه‌ای

○ تعریف، شکل‌گیری، ضوابط تشخیصی و رهنمود درمان اختلال‌های شخصیت:

- اسکیزوئید، اسکیزوتایپی و پارانوئید
- ضد اجتماعی و خودشیفته
- مرزی، نمایشی و اجتنابی
- وابسته و وسواسی

منابع اصلی:

۱. دادستان، پریخ (۱۳۹۱)، روانشناسی مرضی تحولی (جلد ۱ و ۲)، تهران: سمت.
۲. هالچین، ریچارد پی و سوزان کراس ویتبورن (۱۳۹۴)، آسیب‌شناسی روانی: دیدگاه‌های بالینی درباره اختلالات روانی بر اساس DSM-5، ترجمه یحیی سید محمدی، تهران: روان.
۳. دیویسون، جرالده سی؛ جان ام. نیل و آن. ام. کرینگ (۱۳۹۴)، آسیب‌شناسی روانی بر اساس DSM-5، ترجمه مهدی دهستانی، ویراستار حمیدرضا حسین شاهی برواتی، تهران: ویرایش.
۴. آزاد، حسین (۱۳۸۵)، مباحث جدید در آسیب‌شناسی روانی بر اساس DSM-IV-TR پرسش‌های دیرین - پاسخ‌های نوین، تهران: بعثت.
۵. سلیگمن، مارتین و روزننهان، دیوید (۱۳۸۱)، آسیب‌شناسی روانی (جلد ۱ و ۲)، ترجمه: یحیی سید محمدی، تهران: انتشارات ساوالان.
۶. گراهام دی‌وی (۱۳۸۹)، آسیب‌شناسی روانی: تحقیق، سنجش و درمان در روان‌شناسی بالینی، مترجم: مهدی گنجی، ویراستار حمزه گنجی، تهران: ساوالان.
۷. فقیهی، علی‌نقی و فاطمه شریفی (۱۳۹۷)، مشاوره و روان‌درمانی در نگاه اسلامی، مبانی، اصول و روشها، قم: انتشارات ابوالحسنی.

منابع فرعی:

۱. ابوترابی، علی (۱۳۸۶)، نقد ملاکهای بهنجاری در روان‌شناسی با نگرش به منابع اسلامی، قم: انتشارات مؤسسه امام خمینی (ره).
۲. راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی DSM-IV-TR (۱۳۸۱)، ترجمه نیکخو و همکاران، تهران: انتشارات سخن.
۳. کاپلان، هارولد و بنیامین سادوک (۱۳۸۷)، خلاصه روانپزشکی، ترجمه فرزین رضاعی و همکاران، تهران: انتشارات ارجمند.
۴. پاچر و همکاران (۱۳۸۸)، آسیب‌شناسی روانی، ترجمه یحیی سید محمدی، تهران: انتشارات ارسباران.

آسیب شناسی روانی (۲)

شناسه درس: ۳۰۸۱۹۱۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: آسیب شناسی روانی (۱)

هدف: شناخت آسیب‌ها، اختلالات و بیماری‌های روانی و علل آن، علامت‌شناسی و آشنایی با رویکردهای جدید در تبیین و پدیدآیی اختلالات

ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

○ اختلالات شبه جسمی (ماهیت، ویژگی‌ها، سبب شناسی، نظریه‌ها و انواع)

- اختلال جسمانی کردن
- اختلال تبدیلی
- خود بیمار پنداری
- اختلال درد شبه جسمی
- اختلال بدشکلی هراسی

○ اختلال‌های تجزیه‌ای (ماهیت، ویژگی‌ها، سبب شناسی، نظریه‌ها و انواع)

- فراموشی
- فرار روانزاد
- دو یا چند شخصیتی
- شخصیت زدایی

○ اختلالات خلقی (ماهیت، ویژگی‌ها، سبب شناسی، نظریه‌ها و انواع)

- اختلال افسردگی اساسی
- اختلال افسرده خویی
- اختلال دوقطبی
- اختلال ادواری خویی

○ اختلال اسکیزوفرنی (ماهیت، ویژگی‌ها، سبب شناسی، نظریه‌ها و انواع)

- آشفته
- کاتاتونیک
- پارانوئید
- نامتمایز

○ اختلالات جنسی

○ اختلالات وابسته به مواد

○ بیماری‌های اخلاقی و شبه اخلاقی و جایگاه آنها در آسیب شناسی روانی

- حسد، تکبر، حرص
- کینه توزی و بخل

منابع اصلی:

۱. دادستان، پریخ (۱۳۹۱)، روانشناسی مرضی تحولی (جلد ۱ و ۲)، تهران: سمت.
۲. هالچین، ریچارد پی و سوزان کراس ویتبورن (۱۳۹۴)، آسیب شناسی روانی: دیدگاه‌های بالینی درباره اختلالات روانی بر اساس D S M ۵ -، ترجمه یحیی سید محمدی، تهران: روان.
۳. دیویسون، جرالد سی؛ جان ام. نیل و آن. ام. کرینگ (۱۳۹۴)، آسیب شناسی روانی بر اساس D S M - ۵، ترجمه مهدی دهستانی، ویراستار حمیدرضا حسین شاهی برواتی، تهران: ویرایش.
۴. آزاد، حسین (۱۳۸۵)، مباحث جدید در آسیب شناسی روانی بر اساس D S M - IV-TR پرسش‌های دیرین - پاسخ‌های نوین، تهران: بعثت.
۵. سلیگمن، مارتین و دیوید روزنهان (۱۳۸۱)، آسیب شناسی روانی (جلد ۱ و ۲)، ترجمه: یحیی سید محمدی، تهران: انتشارات ساوالان.
۶. گراهام دی‌وی (۱۳۸۹)، آسیب شناسی روانی: تحقیق، سنجش و درمان در روان‌شناسی بالینی، مترجم: مهدی گنجی، ویراستار: حمزه گنجی، تهران: ساوالان.

منابع فرعی:

۱. ابوترابی، علی (۱۳۸۶)، بهنجاری و نابهنجاری از دیدگاه اسلام، قم: انتشارات مؤسسه امام خمینی (ره).
۲. راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی D S M -IV-TR (۱۳۸۱)، ترجمه نیکخو و همکاران، تهران: انتشارات سخن.
۳. کاپلان، هارولد و بنیامین سادوک (۱۳۸۷)، خلاصه روانپزشکی، ترجمه فرزین رضاعی و همکاران، تهران: انتشارات ارجمند.
۴. پاچر و همکاران (۱۳۸۸)، آسیب شناسی روانی، ترجمه یحیی سید محمدی، تهران: انتشارات ارسباران.
۵. کرینگ، آن. م و دیگران (۱۳۹۲)، آسیب‌شناسی روانی (روانشناسی نابهنجاری)، ترجمه حمید شمسی‌پور، تهران: ارجمند.

نظام خانواده در اسلام

شناسه درس: ۳۰۸۱۹۰۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت نظام و حقوق خانواده در اسلام و بررسی تطبیقی آن با دیدگاه‌های جامعه شناختی و روان شناختی

ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات و مفاهیم
- تحولات و فرهنگ ازدواج و خانواده در ایران و غرب
- انواع خانواده
- گرایش‌های فطری تشکیل خانواده
 - گرایش به همسرخواهی
 - گرایش جنسی
 - گرایش به فرزندخواهی
 - گرایش به فضیلت‌های اخلاقی
- ویژگی‌ها و شاخص‌های خانواده مطلوب و کارآمد
 - شاخص‌های ساختاری و هنجاری
 - نقش‌ها و مرزها در خانواده
 - شاخص‌های کارکردی
 - کارکرد آرامش
 - تأمین نیازهای عاطفی
 - تنظیم روابط جنسی
 - کارکرد تولید مثل
 - کارکرد جامعه‌پذیری
- مسئولیت‌های متقابل زن و شوهر
- مسئولیت‌های متقابل والدین و فرزندان
- ارتباط خانواده با خویشاوندان و سایر نهادهای اجتماعی:
 - ارتباط خانواده با خویشاوندان
 - ارتباط خانواده با نهادهای دینی
 - ارتباط خانواده با نهاد آموزش و پرورش
- دین، خانواده و معنویت

منابع اصلی:

۱. سالاری فر، محمدرضا (۱۳۸۴)، خانواده در نگرش اسلام و روان‌شناسی، قم و تهران: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه و سمت.
۲. ابراهیمی‌پور، قاسم و همکاران (۱۳۹۵)، شاخص‌های خانواده مطلوب از دیدگاه اسلام، قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).
۳. ابراهیمی‌پور، قاسم و همکاران (۱۳۹۵)، راهبردهای تحکیم خانواده از منظر متون دینی، قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).
۴. بستان نجفی، حسین (۱۳۹۰)، خانواده در اسلام، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۵. ضمیری، محمدرضا، و دیگران (۱۳۹۰)، درسنامه خانواده در اسلام، قم: نشر جامعه الزهراء.

منابع فرعی:

۱. محمدی ری‌شهری، محمد و پسندیده، عباس (۱۳۸۹)، تحکیم خانواده از نگاه قرآن و حدیث. قم: نشر دارالحدیث.
۲. صفورایی پاریزی، محمدمهدی (۱۳۸۸)، شاخص‌های خانواده کارآمد از دیدگاه اسلام، رساله دکتری، قم: گروه روان‌شناسی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).
۳. معاونت پژوهش (۱۳۸۶)، تقویت نظام خانواده و آسیب‌شناسی آن (جلد ۱ و ۲)، قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).
۴. عیسی‌زاده، عیسی (۱۳۹۰)، خانواده قرآنی، قم: بوستان کتاب.
۵. شریف قریشی، باقر (۱۳۸۹)، نظام خانواده در اسلام (بررسی تطبیقی)، ترجمه لطیف راشدی، تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، شرکت چاپ و نشر بین‌الملل.

روان‌شناسی اختلافی زن و مرد

شناسه درس: ۳۰۸۱۹۱۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت شباهت‌ها و تفاوت‌های جنسیتی و کسب مهارت تبیین نقش آن‌ها در کنش‌وری خانواده، براساس آموزه‌های اسلامی و روان‌شناختی

ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات (تعریف، ضرورت و اهمیت، پیشینه، منبع‌شناسی و ...)
- کلیشه‌ها و سوگیری‌های جنسیتی
- مبانی فمینیسم در نگرش به خانواده و نقد آن
- تفاوت‌های تکوینی
- نظریه‌های نقش‌آموزی جنسیتی
 - روان‌تحلیل‌گری
 - نظریه تکاملی
 - نظریه طرحواره جنسیت
 - نظریه یادگیری اجتماعی
- شباهت‌ها و تفاوت‌های جنسیتی در ابعاد
 - زیستی و فیزیولوژیکی
 - عاطفی و روانی
 - شناختی و رفتاری
 - فرهنگی - اجتماعی
 - معنوی و اخلاقی
 - زیبایی‌شناختی
- شباهت‌ها و تفاوت‌ها در همسرگزینی و ازدواج
- تفاوت و تشابه جنسیتی در کارکردهای خانواده
- شباهت‌ها و تفاوت‌های نیازهای زوجین
- نقش‌های مورد انتظار مردان
 - نقش سرپرستی
 - نقش پدری
 - نقش ولایتی

- نقش نان آوری
- نقش‌های مورد انتظار زنان
- نقش همسر داری
- نقش خانه داری
- نقش فرزند آوری و فرزند پروری
- نقش‌های مشترک
- نقش آموزشی و تربیتی
- نقش اخلاقی و معاشرتی
- تفاوت‌های جنسیتی در اجتماع
- اشتغال زنان
- پیامدها و آسیب‌های اختلاط نقش

منابع اصلی:

۱. رودز، استیون ای (۱۳۹۲)، تفاوت‌های جنسیتی را جدی بگیریم، ترجمه: معصومه محمدی و مسعود جان‌بزرگی، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۲. بستان، حسین (۱۳۹۰)، اسلام و تفاوت‌های جنسیتی در نهادهای اجتماعی، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۳. خسروی، زهره و مریم رفقی و نورا فروزش (۱۳۸۲)، مبانی روانشناختی جنسیت، تهران: دانشگاه آلزهراء.
۴. هاید، ژانت شیبلی (۱۳۸۰)، روانشناسی زنان، ترجمه بهزاد رحمتی، تهران: نوربخش.
۵. ماتلین، مارگارت دبلیو (۱۳۹۰)، روانشناسی زنان، ترجمه شهناز محمدی، تهران: روان.
۶. پناهی، علی احمد (۱۳۹۸)، نقش زن و مرد در خانواده با رویکرد اسلامی، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

منابع فرعی:

۱. شعاع کاظمی، مهرانگیز و دیگران (۱۳۹۵)، روانشناسی زن و خانواده، تهران: آوای نور.
۲. لیبز، هیلاری. ام. (۱۳۹۳)، روانشناسی زن از نگاهی نو، ترجمه فاطمه باقریان، تهران: دانشگاه شهید بهشتی.
۳. زارع، زهرا (۱۳۹۲)، جنسیت و تضاد نقش‌های زنانشویی، تهران: جامعه‌شناسان.
۴. معاونت پژوهش مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) (۱۳۹۰)، مجموعه مقالات همایش جنسیت از منظر دین و روانشناسی، قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).
۵. چراغی کوتیانی، اسماعیل (۱۳۸۹)، خانواده، اسلام و فمینیسم: تبیین رویکرد اسلام و فمینیسم به کارکردهای خانواده، قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).

آسیب شناسی خانواده

شناسه درس: ۳۰۸۱۹۱۸

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: آسیب شناسی روانی (۱ و ۲)

هدف: شناخت آسیب‌ها و مشکلات شایع تهدید کننده کارآمدی و استحکام خانواده

ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات (تعریف، ضرورت و اهمیت)
- پیشینه و منبع شناسی آسیب شناسی خانواده
- آسیب شناسی انتخاب همسر و تشکیل خانواده
 - افزایش سن ازدواج و مجرد زیستی
 - الگوهای جدید جایگزین
- آسیب شناسی روابط زوجین
- آسیب شناسی روابط والدین و فرزندان
- آسیب شناسی روابط خواهری-برادری
- آسیب شناسی روابط خویشاوندی و دوستی
- آسیب شناسی دینی و معنوی خانواده
- اختلالات و آسیب‌های جنسی خانواده
- تغییر ساختار در خانواده
 - تغییر نقش‌ها
 - اشتغال زنان
 - طلاق
 - ازدواج مجدد
 - تک‌سرپرستی
 - فرزندخواندگی و ...
- خانواده در وضعیت‌های پرخطر
 - اعتیاد
 - خیانت زناشویی
 - معلولیت و ...
- تعارض و خشونت در خانواده
 - سوء رفتار با فرزندان

• خشونت علیه همسر

- خانواده ایرانی و چالش‌های پیش‌روی
- خانواده و مشکلات اقتصادی
- نقش رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی در خانواده
- سلامت جسمی (ورزش، تغذیه و ...) و سلامت روانی خانواده
- کنترل جمعیت و تعداد افراد خانواده

منابع اصلی:

۱. بیرامی، منصور (۱۳۷۸)، خانواده و آسیب‌شناسی آن، تبریز: آیدین.
۲. خنیفر، حسین (۱۳۸۷)، آسیب‌شناسی خانواده، تهران: دانشگاه جامع علمی - کاربردی.
۳. ستوده، هدایت‌الله و بهاری، سیف‌الله (۱۳۸۶)، آسیب‌شناسی خانواده، تهران: ندای آریانا.
۴. نیلفروشان، پریسا و دیگران (۱۳۹۲)، آسیب‌شناسی خانواده طبقه‌بندی و سنجش، اصفهان: دانشگاه اصفهان.
۵. هاشمی‌نژاد، ریحانه‌السادات (۱۳۸۹)، آسیب‌شناسی خانواده از دیدگاه قرآن و سنت، قم: خردآذین.
۶. شعاع کاظمی، مهرانگیز و رضایی، طاهره سادات (۱۳۹۴)، بهداشت روانی خانواده: برگرفته از دیدگاه‌های روان‌شناسی و اسلام (با رویکرد فرهنگ ایرانی)، تهران: آوای نور.
۷. حق شناس، سید جعفر (۱۳۸۸)، آسیب‌شناسی خانواده (مجموعه مقالات)، تهران: مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری.
۸. سارتوریوس، نورمن و دیگران (۱۳۹۰)، خانواده‌ها و اختلالات روانی از فشار تحمیل شده بر خانواده‌ها تا توانمندسازی آنها، ترجمه: احمد برجعلی و دیگران، تهران: کتاب ارجمند.

منابع فرعی:

۱. باقری، محمدحسن و غلامرضا نومیری (۱۳۹۰)، آسیب‌شناسی خانواده، تهران: مرکز مطالعات و تحقیقات و تدوین آیین‌نامه‌های نزااجا.
۲. ساروخانی، باقر (۱۳۷۶)، طلاق، پژوهشی در شناخت واقعیت و عوامل آن، تهران: دانشگاه تهران.
۳. صدیق ارفعی، فریبرز (۱۳۸۹)، روانشناسی طلاق، تهران: دعوت.
۴. هارلی، ویلارد. اف و جنیفر هارلی چالمرز (۱۹۹۸)، رهایی از خیانت زناشویی، ترجمه شمس‌الدین حسینی و الهام آرام‌نیا (۱۳۹۰)، تهران: نسل نواندیش.
۵. لاسترمن، دان دیوید (۱۳۹۰)، آسیب‌شناسی وفاداری در زندگی زناشویی: راهنمای نجات از یک بحران خانوادگی برای خانواده‌ها و مشاوران خانواده، ترجمه بنفشه فرزین زاد و دیگران، تهران: دانژه.
۶. زارعی، اقبال (۱۳۹۳)، بهداشت روانی خانواده (جهت روانشناسان بالینی، مشاوران خانواده، روان‌پزشکان و مددکاران اجتماعی)، بندرعباس: دانشگاه هرمزگان.
۷. آقابخشی، حبیب (۱۳۷۸)، اعتیاد و آسیب‌شناسی خانواده، تهران: دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی.

اندازه‌گیری و روان‌سنجی در مشاوره خانواده

شناسه درس: ۳۰۸۲۲۰۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: آمار استنباطی

هدف: شناخت روش‌ها و ابزارهای سنجش خانواده و کسب مهارت به کارگیری آن‌ها جهت تشخیص، مشاوره و پژوهش در خانواده و ازدواج

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۶ نمره به فعالیت کلاسی (کار عملی و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات (تعریف، ضرورت و اهمیت)
- پیشینه و منبع‌شناسی
- روش‌های کلی سنجش
 - مصاحبه بالینی
 - ابزارهای سنجش
 - مشاهده رفتار
 - اندازه‌گیری فیزیولوژیکی
- راهبردهای کیفی در سنجش خانواده
 - راهبردهای مشاهده‌ای
 - روش‌های گرافیکی
 - روش‌های مبتنی بر استعاره
 - ترسیم ژنوگرام
- راهبردهای کمی در سنجش خانواده
 - پرسشنامه‌های شخصیت در خانواده
 - چند وجهی مینه سوتا
 - چند محوری میلون
 - مقیاس‌های خود گزارش دهی زوجین
 - سازگار زناشویی لاک- والوس
 - عدم عاطفه زناشویی
 - رضایت زناشویی
 - مقیاس صمیمیت و....
- سنجش مشاهده‌ای زوجها و خانواده

- مقیاس تعاملی بیورز
- ارزیابی بالینی مک مستر و ...
- سنجش سیستمی تعامل خانواده
 - حلقویت
 - زیر منظومه‌ها و مرزها
 - نقش‌های خانوادگی
- اصول اخلاقی سنجش خانواده
- سنجش خانواده و چشم‌انداز آینده

منابع اصلی:

۱. سعیدی فرد، طاهره (۱۳۹۴)، مجموعه کامل پرسشنامه‌ها و مقیاس‌های سنجش خانواده و فرزندان، تهران: آرنا.
۲. کرمی، جهانگیر (۱۳۹۴)، سنجش و ارزیابی در خانواده، تهران: آزمون‌یار پویا.
۳. اسپری، لن (۱۳۸۸)، خانواده‌سنجی (راهنمای نوین در سنجش خانواده)، ترجمه: احمد به‌پژوه و عباس‌علی حسین‌خان‌زاده، تهران: انتشارات انجمن اولیاء و مربیان.
۴. نرس، ا.رادنی (۱۳۸۹)، سنجش خانواده؛ کاربرد آزمون‌های شخصیت برای زوجها و خانواده‌ها، ترجمه حسن‌پاشا شریفی و همکاران، تهران: انتشارات سخن.

منابع فرعی:

۱. فیشر، جوئیل و کوین کورکوران (۱۳۹۱)، ابزارهای سنجش زوجین، خانواده و کودکان، ترجمه رضوان‌السادات جزایری، مریم‌السادات فاتحی و رومینا منانی، یزد: انتشارات گلبانگ تربیت.
۲. ویلیامز، لی و دیگران (۱۳۹۴)، ارزیابی خانواده: (مهارت‌های اساسی برای خانواده درمانگران)، ترجمه خدابخش احمدی، علی‌اصغر فرخزادیان، تهران: تزکیه.
۳. تاملیسون، باربارا، م (۱۳۸۳)، راهنمای سنجش خانواده (راهنمای عملی مقدماتی سنجش و مداخله در خانواده)، ترجمه فرشاد بهآری و اسماعیل‌مهدوی هرسینی، تهران: تزکیه.
۴. ثنائی، باقر و دیگران (۱۳۸۷)، مقیاس‌های سنجش خانواده و ازدواج، تهران: انتشارات بعثت.

نظریه‌های مشاوره خانواده

شناسه درس: ۳۰۸۱۹۱۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت نظریه‌های معاصر در خانواده‌درمانی و دیدگاه‌های اسلامی در این زمینه

ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی، ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات (تعریف، ضرورت و اهمیت)
- مقایسه مشاوره خانواده با مشاوره فردی
- تاریخچه و خاستگاه مشاوره خانواده
- مفاهیم بنیادی مشاوره خانواده
- فرایند مشاوره خانواده
- طبقه‌بندی و انواع نظریه‌های مشاوره خانواده
 - مبتنی بر رفتار
 - مبتنی بر نظام باورها
 - بر اساس زمینه‌ها
- مکتب‌های کلاسیک در مشاوره خانواده
 - مشاوره خانواده روان‌پویایی آکرمن
 - مشاوره خانواده شناختی - رفتاری
 - مشاوره خانواده بین نسلی بوئن
 - مشاوره خانواده راهبردی جی هیلی
 - مشاوره خانواده سیستمی میلان
 - مشاوره خانواده ساختاری مینوچین
 - مشاوره خانواده ارتباطی ستیر
- نظریه‌های معاصر در مشاوره خانواده
 - مشاوره خانواده شبکه‌ای
 - مشاوره خانواده راه‌حل‌محور
 - مشاوره خانواده هیجان‌مدار
 - مشاوره خانواده روایتی
- مدل‌های تلفیقی و یکپارچه
- دیدگاه‌های اسلامی در مشاوره خانواده

○ مبانی، اصول و اهداف زوج درمانی اسلامی

○ خانواده درمانی معنوی - مذهبی

منابع اصلی:

۱. زهراکار، کیانوش و جعفری، فروغ (۱۳۸۹)، مشاوره خانواده (مفاهیم، تاریخچه، فرایند و نظریه‌ها)، تهران: ارسباران.
۲. سالاری‌فر، محمد رضا (۱۳۹۵)، زوج درمانی با روی‌آورد اسلامی، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۳. نیکلز، مایکل پی. و شوارتز، ریچارد سی (۱۳۸۷)، خانواده درمانی: مفاهیم و روش‌ها، ترجمه محسن دهقانی و دیگران، تهران: دانش.
۴. گلادینگ، ساموئل تی (۱۳۹۳)، خانواده درمانی (تاریخچه، نظریه و کاربرد)، ترجمه محسن رسولی و عزیزالله تاجیک اسمعیلی، تهران: تزکیه.
۵. جان کارلسون، لن اسپری و جودیت لوئیس (۱۳۷۸)، خانواده درمانی: تضمین درمان کارآمد، ترجمه شکوه نوابی‌نژاد، تهران: انجمن اولیا و مربیان.
۶. مایکل پی. نیکلز و ریچارد سی، شوارتز (۱۳۸۹)، خانواده درمانی: مفاهیم و روش‌ها، ترجمه محسن دهقانی و دیگران، تهران: دانش.
۷. نظری، علی محمد (۱۳۹۰)، مبانی زوج درمانی و خانواده درمانی، تهران: نشر علم.
۸. گلدنبرگ، ایرنه و هربرت گلدنبرگ (۱۳۸۲)، خانواده درمانی، ترجمه حمیدرضا حسین شاهی برواتی، سیامک نقشبندی و الهام ارجمند، تهران: نشر روان.

منابع فرعی:

۱. رودی دالوس، رس دراپر (۱۳۸۹)، مقایسه نظریه‌های خانواده درمانی (با محوریت نظریه و کاربرد سیستمی)، ترجمه معصومه اسماعیلی، تهران: رسا.
۲. حسینی بیرجندی، مهدی (۱۳۹۰)، نظریه‌ها و فنون خانواده درمانی، تهران: رشد.
۳. حسینی، سیدمهدی (۱۳۹۲)، مشاوره و خانواده درمانی با رویکرد اسلامی، تهران: امیرکبیر.
۴. زیمون، فریتس بی (۱۳۷۹)، مفاهیم و تئوری‌های کلیدی در خانواده درمانی، ترجمه سعید پیرمرادی، اصفهان: نشر همام.
۵. مک‌گراو، فیلیپ (۱۳۸۷)، خانواده در اولویت اول (خانواده درمانی)، ترجمه ویدا علیخانی، تهران: آینده‌سازان: شهر آب.
۶. بارکر، فیلیپ (۱۳۸۲)، خانواده درمانی پایه، ترجمه محسن دهقانی و زهره دهقانی، تهران: رشد.
۷. حسینی، سیدمهدی (۱۳۹۰)، مشاوره و روان درمانی خانواده با رویکرد فرهنگ ایرانی، تهران: آوای نور.
۸. نیکلز، مایکل پی (۱۳۹۷)، مبانی ضروری خانواده درمانی، ترجمه محمدحسن آسایش و آزاده فروزانفر، تهران: شهر علم.
۹. دوئرتی، ویلیام و سوزان مک دانیل (۱۳۸۹)، خانواده درمانی، ترجمه علی نیلوفری، تهران: ارجمند.

اصول و فنون مشاوره خانواده

شناسه درس: ۳۰۸۲۲۰۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: نظریه‌های مشاوره خانواده

هدف: شناخت مفاهیم، الگوها، اصول و فنون مشاوره خانواده؛ اصول و روش‌های مداخله در بحران‌های خانوادگی

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی و ۶ نمره به فعالیت کلاسی (کار عملی و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

○ مراحل تحول خانواده (چرخه زندگی خانواده)

- انتخاب همسر و نامزدی
- همسران بدون فرزند
- همسران دارای فرزندان
- همسران، پس از خروج فرزندان از خانواده

○ اصول مشاوره خانواده

○ ویژگی‌های مشاور خانواده

○ فنون مشاوره‌ای درمانگران سیستمی

• الحاق

• برنامه ریزی

• تغییر

• نوسازی

• فعال سازی

• تشدید

• بازسازی

• نامتعادل سازی

○ فنون مشاوره‌ای رویکرد شناختی رفتاری

• شناسایی افکار خودکار

• طرح‌واره‌ها و بازسازی شناختی

• شکل‌دهی رفتار

• آموزش مهارت‌های ارتباطی

• قرار داد وابستگی

• مدل سازی و ایفای نقش

○ روش‌ها و فنون مشاوره‌ای رویکرد راه حل محور

- سرنخ
- تکلیف جلسه اول
- پرسش های مقیاسی
- پرسش استثنا
- پرسش معجزه
- روش ها و فنون درمان در فرهنگ ایرانی
 - گذشت، اغماض و بخشش
 - انعطاف و مدارا
 - گفتگو، درد دل کردن
 - دادن پند و اندرز
 - پناه بردن به خدا
- ملاحظات فرهنگی (اسلامی - ایرانی) در مشاوره خانواده
- اصول و روش های مداخله در بحران های خانوادگی
- بایسته های تعامل با انواع مراجعین
 - کودک و نوجوان
 - خانواده و زوج بزرگسال
 - سالمندان

منابع اصلی:

۱. زهراکار، کیانوش و جعفری، فروغ (۱۳۸۹)، مشاوره خانواده (مفاهیم، تاریخچه، فرایند و نظریه ها)، تهران: ارسباران.
۲. پاترسون، جوالن، ویلیامز، لی و شامو، لاری؛ گراف گراندز، کلودیا؛ ام. ادواردز، تاد و اسپرنگل، دوگلاس (۱۳۹۱). مهارت های پایه در خانواده درمانی، ترجمه علی نیلوفری و کژال الله مرادی، تهران: ارجمند و نسل فردا.
۳. دیویس، کنث (۱۳۸۲)، خانواده: راهنمای مفاهیم و فنون برای متخصص یآوری "همراه با معرفی یکصد فن در مشاوره ازدواج و خانواده درمانی، ترجمه فرشاد بهاری، نامدار شاهمرادی و نظام هاشمی.
۴. مینوچین، سالوادور و چارلز فیشمن، اچ (۱۳۸۱)، فنون خانواده درمانی، ترجمه فرشاد بهاری و فرح سیا، تهران: رشد.
۵. داتیلیو، فرانک ام (۱۳۹۴)، زوج درمانی و خانواده درمانی به روش شناختی - رفتاری: راهنمای جامع مشاورین ازدواج و خانواده، ترجمه نبی الله خواجه، پریناز سجادیان و فاطمه بهرامی، تهران: کتاب ارجمند.
۶. ریوت، مارک (۱۳۹۵)، خانواده درمانی: ۱۰۰ نکته کلیدی و فنون، ترجمه کلثوم کریمی نژاد و دیگران، همدان: سپهر دانش.
۷. حسینی، سیدمهدی (۱۳۹۰)، مشاوره و روان درمانی خانواده با رویکرد فرهنگ ایرانی، تهران: آوای نور.

منابع فرعی:

۱. محام (۱۳۹۶)، اصول و فنون راهنمایی و مشاوره خانواده، کرج: دانش محام.
۲. خدایاری فرد، محمد و عابدینی، یاسمین (۱۳۹۴)، نظریه‌ها و اصول خانواده درمانی با تأکید بر نظریه‌های نوین درمان شناختی - رفتاری و معنوی - مذهبی با تجدید نظر کلی (بر اساس - D S M-۵)، تهران: دانشگاه تهران.
۳. گهارت، دایان آر (۱۳۹۴)، طراحی درمان نظریه‌محور در ازدواج و خانواده‌درمانی (یکپارچه‌سازی نظریه و عمل)، ترجمه شکوه نوابی نژاد و بتول حامدی، تهران: ساوالان.
۴. کردی، عبدالرضا (۱۳۹۴)، خانواده‌درمانی با رویکرد اسلامی، تهران: انتشارات مطالعات خانواده.
۵. ادواردز، جان تی (۱۳۹۶)، خانواده‌درمانی: راهکارها و تکنیک‌ها، ترجمه شیرعلی خرامین و محمد افضلیان، تهران: انتشارات سپید و سیاه.
۶. کاوه، سعید (۱۳۹۶)، زوج‌درمانی: آشنایی با مجموعه شناخت‌ها، مهارت‌ها و فنون موردنیاز برای حل و رفع مشکلات موجود میان همسران، تهران: نشر علمی.

زوج درمانی

شناسه درس: ۳۰۸۱۹۱۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: اصول و فنون مشاوره خانواده

هدف: توصیف و طبقه‌بندی مشکلات و اختلالات روابط زوجین و ارائه تکنیک‌ها و روش‌های مداخله و درمان

ارزشیابی: ۱۸ نمره به امتحان پایانیو ۲ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات (مفهوم شناسی، اهمیت و ضرورت)
- اصول مشاوره با زوج
- قلمرو و ویژگی‌های زوج درمانی
- صمیمیت زوجین
 - صمیمیت فرایندی پویا و فعال
 - زمینه‌یابی نیازهای صمیمیت
 - روش‌های افزایش صمیمیت
- علائم، تشخیص و نقشه درمانی انواع مشکلات زناشویی:
 - فقدان عشق و محبت
 - تعارض در نقش‌های زناشویی
 - خشونت خانوادگی و کناره‌گیری
 - سرخوردگی در روابط
 - تفاوت‌های شخصیتی
 - پیمان شکنی و خیانت
 - دخالت خانواده اصلی
 - تعارضات مذهبی
- درمان مسائل جنسی زوجین
- زوج درمانی معطوف بر دلبستگی
- مشاوره با زوج‌های متقاضی طلاق
- برنامه زوج درمانی شناختی رفتاری اسلامی
 - مداخلات شناختی، عاطفی و رفتاری
 - ارائه رهنمود
 - آموزش رسمی و غیر رسمی
 - تکالیف خانوادگی
 - مداخلات معنوی و ساختاری

- روش استفاده از اعتقادات اسلامی
- روش استفاده از رفتارهای عبادی
- روش استفاده از آموزه‌های اخلاق اسلامی

منابع اصلی:

۱. ریچارد هیمن، آرتور. ای، دانیل الیری جانگسما (۱۳۹۶)، راهنمای گام به گام درمان مشکلات زناشویی (طرح‌های مدون زوج‌درمانی)، ترجمه: زهرا باقریان‌نژاد و سیدعلی کیمیایی، تهران: رشد.
۲. داتیلیو، فرانک ام (۱۳۹۱)، زوج درمانی و خانواده درمانی شناختی - رفتاری: راهنمایی جامع برای مشاوران و درمانگران بالینی، ترجمه معصومه اسماعیلی و دیگران، تهران: دانشگاه علامه طباطبائی.
۳. سالاری‌فر، محمدرضا (۱۳۹۶)، درآمدی بر زوج‌درمانی با روی‌آورد اسلامی، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۴. خمسه، اکرم (۱۳۸۸)، راهبردهای جدید در زوج درمانی، تهران: کتاب ارجمند.
۵. کرو، مایکل و جین ریدلی (۱۳۸۴)، زوج درمانی کاربردی، ترجمه اشرف سادات موسوی، تهران: مهر کاویان.
۶. هاروی، مایکل (۱۳۸۸)، کتاب جامع زوج درمانی، ترجمه خدابخش احمدی، زهرا اخوی و علی اکبر رحیمی، تهران: دانژه.
۷. داتیلیو، فرانک ام (۱۳۹۴)، زوج‌درمانی و خانواده‌درمانی به روش شناختی - رفتاری: راهنمای جامع مشاورین ازدواج و خانواده، ترجمه سیدمرتضی نظری، تهران: نسل آفتاب.
۸. شعله‌ور، پیروز و شوویری، لیندا (۱۳۹۷)، درس‌نامه خانواده‌درمانی و زوج‌درمانی، ترجمه عباس موزیری و فاطمه نادری، تهران: کتاب ارجمند.
۹. گابورآی. کیتنر، آلیسون‌ام هرو، ایرادی. گلیک (۱۳۹۷)، راهنمای بالینی زوج و خانواده‌درمانی، ترجمه مجتبی صداقتی‌فرد، مونا یوسفی‌محمدیه، شیوا شقایق، تهران: ساوالان.

منابع فرعی:

۱. کیتنر، گابورآی، الیسون‌ام. هرو و ایرادی گلیک (۱۳۹۶)، راهنمای بالینی زوج و خانواده‌درمانی، کلثوم کریمی‌نژاد، معصومه موحدی و یزدان موحدی، تهران: انتشارات هدف.
۲. داتیلیو، فرانک ام و آرتور جانگسما (۱۳۹۲)، راهنمای گام‌به‌گام خانواده‌درمانی، ترجمه فریده عامری، تهران: فرا روان.
۳. گاتمن، جولی شوارتس و جان‌مردخای گاتمن (۱۳۹۶)، ۱۰ اصل اساسی زوج‌درمانی اثربخش، ترجمه‌ی کیانوش زهراکار، فرشاد لواف‌پورنوری و احمد ایزدی‌اجیرلو، تهران: تمدن علمی.
۴. اباکارووزی، دنیس (۱۳۹۴)، تکنیک‌های افزایش صمیمیت در زوج‌درمانی، ترجمه زهرا اندوز و حسن حمیدپور، تهران: ارجمند.
۵. میرزایی، شهره (۱۳۹۵)، راهنمای گام به گام زوج‌درمانی جامع‌نگر، تهران: انتشارات آکادمیک.
۶. حاتمی، محمد و امید بیگی، مریم (۱۳۹۴)، زوج درمانی به شیوه شناختی - رفتاری (کتاب راهنمای درمانگران)، تهران: مشکوه دانش.

۷. قهّاری، شهربانو (۱۳۹۶)، زوج‌درمانی شناختی رفتاری: راهنمای روان‌شناسان و مشاوران، تهران: رشد.
۸. لانگ، لین آل و مارک، یانگ (۱۳۹۵)، مشاوره و درمان مسائل زن و شوهری، ترجمه علی محمد نظری و دیگران، تهران: آوای نور.
۹. دانیل الیری، ریچارد هیمن و جانگسما آرتور. ای (۱۳۸۷)، راهنمای گام به گام درمان مشکلات زناشویی (طرح‌های مدون زوج درمانی)، ترجمه علی کیمیائی و زهرا باقریان نژاد، تهران: رشد.

مشاوره خانواده با رویکرد اسلامی

مهارت‌های زناشویی

شناسه درس: ۳۰۸۲۲۰۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: زوج درمانی

هدف: شناخت مهارت‌های اساسی و پیشرفته در روابط بین فردی زوجین

ارزشیابی: ۱۸ نمره به امتحان پایانی و ۲ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات (تعریف و پیشینه)
- مهارت‌های پایه
 - مهارت تفکر مثبت
 - توجه کردن به خود
 - مهارت‌های حرف زدن
 - ارسال پیام روشن و کامل
 - مهارت‌های گوش دادن
 - گوش دادن انعکاسی
 - پاسخ انعکاسی
 - روش‌های بهینه سازی
 - ابراز احساسات
 - تقویت متقابل
- مهارت‌های پیشرفته
 - آشنایی تشخیص تحریفات شناختی
 - مذاکره
 - حل مسئله
- مهارت‌های کنترل تعارض و تضاد
 - انواع تعارض
 - پیشگیری و مهار
 - مقابله با عناصر عاطفی تعارض
 - حل مشارکت آمیز
 - مهارت کنترل خشم
- ارتباط مؤثر
 - موانع ارتباطی

▪ قضاوت، برچسب سازی و

• مبانی و جنبه‌های اصولی

• مراحل بهبود ارتباط

▪ مراحل میانی

▪ اقدامات پیشرفته

▪ ادامه پیشرفت

• ممانعت از بازگشت به گذشته

○ مهارت روابط جنسی رضایت‌بخش

○ مهارت اداره مسائل مالی خانواده

○ مهارت برقراری روابط عاطفی و صمیمی

○ مهارت تنظیم روابط با والدین، خویشان و دوستان

○ مهارت مواجهه با تنیدگی‌ها و مشکلات زندگی

○ مهارت اداره امور معنوی (ارزش‌ها، اعتقادات و رفتار)

○ مهارت مواجهه با رسانه‌های جدید (تلویزیون، ماهواره، اینترنت، شبکه‌های مجازی)

○ مهارت‌هایی در زمان ناکارآمدی دیگر مهارت‌ها

• تعدیل انتظارات

• تغافل یا توجه برگردانی

• تحمیل به نفس

• تخریب خیرخواهانه

منابع اصلی:

۱. فرجلو، آرزو، فاطمه بهرامی و فاطمه رعیت‌آبادی (۱۳۹۷)، مهارت‌های زندگی زناشویی (تکنیک‌ها و روشهای کاربردی)، تهران: انتشارات آکادمیک.
۲. مکی، متیو، پاتریک فنینگ و کیم پالگ (۱۳۹۵)، مهارت‌های زندگی زناشویی، ترجمه شهرام محمدخانی و قدرت عابدی، تهران: ورای دانش.
۳. مکی، متیو، پاتریک فنینگ و کیم پالگ (۱۳۸۷)، مهارت‌های زناشویی، ترجمه محمد گذر آبادی، تهران: رسا.
۴. نوری، محمد و دیگران (۱۳۹۵)، مهارت‌های ارتباطی پایه در زندگی زناشویی، تهران: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی.
۵. میلر، شرود و دیگران (۱۳۸۳)، آموزش مهارت‌های ارتباط زناشویی، ترجمه فرشاد بهاری، تهران: رشد.
۶. میلر، شرود و فیلیس میلر (۱۳۸۸)، آموزش مهارت‌های ارتباط زناشویی (۲)، ترجمه فرشاد بهاری، تهران: دانژه.
۷. حسین زاده، علی (۱۳۸۸)، مهارت‌های سازگاری. قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).
۸. حسین زاده، علی (۱۳۸۶)، همسران سازگار: راهکارهای سازگاری. قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).

۹. آیت اللهی، زهرا (۱۳۹۳)، مهارت‌های زندگی خانوادگی در آئینه آیات و روایات. قم: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، دفتر نشر معارف.
۱۰. جان دفرین، ایملی اولسون، دیوید. اچ.آل. اولسون (۱۳۹۷)، مهارت‌های ازدواج و ارتباط زناشویی کارآمد، ترجمه احمدرضا بحیرایی، نادر فتحی. تهران: روانشناسی و هنر.

منابع فرعی:

۱. بولتون، رابرت (۱۳۸۱)، روانشناسی روابط انسانی (مهارت‌های مردمی، ترجمه حمیدرضا سهرابی، تهران: رشد.
۲. فرانک فینچام؛ لیان فرناندز و کیت هامفریز (۱۳۸۰)، رابطه همسران: راهنمایی برای زوج‌ها و مشاوران امور زناشویی (به همراه تست‌های اندازه‌گیری کیفیت ارتباط در زندگی زناشویی)، ترجمه مهدی قراچه‌داغی، تهران: پیک بهار.
۳. برنشتاین، فیلیپ اچ و مارسی تی. پرنشتاین (۱۳۸۰)، زناشویی درمانی (از دیدگاه رفتاری - ارتباطی)، ترجمه حسن پورعابدی نائینی و غلامرضا منشئی، تهران: رشد.

مشاوره ازدواج

شناسه درس: ۳۰۸۱۹۲۰

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت نظریه‌ها، اصول و فنون مشاوره ازدواج

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۴ نمره به امتحان شفاهی و ۲ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات (تعاریف، ضرورت و اهمیت)
- ماهیت و علل ازدواج
- ازدواج در رویکرد اسلامی
- اهداف و اجزای مشاوره پیش از ازدواج
- نظریه‌ها در مشاوره ازدواج
- عوامل پیش بینی کننده ازدواج موفق در اسلام
 - دینداری و ایمان
 - اخلاق و شخصیت
 - هماهنگی خانوادگی
 - تمایز یافتگی از خانواده و
- بلوغ و آمادگی‌های روان شناختی ازدواج
 - هویت و خودآگاهی
 - اعتماد به نفس
 - وفاداری و بلوغ عاطفی
 - ثبات هیجانی و سخت رویی
 - پایبندی مذهبی
- مهارت‌های لازم برای ازدواج
 - مهارت کلامی
 - مهارت غیر کلامی
 - مهارت حل مسئله
- شیوه‌های همسریابی
- شیوه تشخیص و ارزیابی در انتخاب همسر مناسب

- خطاها در همسرگزینی
- موانع و خدمات تسهیل کننده در ازدواج
- نقش خانواده‌های اصلی و روابط اولیه در ازدواج
- اصول مشاوره پیش از ازدواج
 - اصول نظری
 - اصول عملی
- آمادگی لازم برای مشاوره پیش از ازدواج
 - آگاهی‌های مشاور
 - آگاهی‌های مراجعان
- مهارت‌های مشاوره پیش از ازدواج
 - فنون ایجاد رابطه
 - فنون شناختی
 - شناسایی خطاهای شناختی
 - مسائل شخصیتی
 - الگوهای تعاملی و ارتباطی
 - ازدواج‌های پر خطر
 - مشاوره در ازدواج‌های تحمیلی و نامناسب
- فرایند و مراحل مشاوره پیش از ازدواج
 - ارزیابی‌های اولیه
 - ارزیابی‌های عینی
 - بررسی هماهنگی دختر و پسر
 - مصاحبه با مراجعین
 - تحلیل و امتیاز بندی
 - تصمیم گیری هوشیارانه

منابع اصلی:

۱. آنجلا اسکورتو (۱۳۹۷)، مشاوره قبل از ازدواج: راهنما برای درمانگران، ترجمه فرهاد اصغری و رضا قاسمی جوبنه، تهران: انتشارات آوای نور.
۲. بهاری، فرشاد و مریم محمودی مهر (۱۳۹۵)، مشاوره و درمان پیش از ازدواج و ازدواج دوباره، تهران: انتشارات رشد.
۳. میرمحمدصادقی، مهدی (۱۳۸۴)، ازدواج (آموزش پیش از ازدواج)، ازدواج، آموزش پیش از ازدواج. تهران: انتشارات سازمان بهزیستی کشور.

۴. آسایش، محمد حسن و محسن وکیلی (۱۳۹۵)، راهنمای تخصصی مشاوره پیش از ازدواج، تهران: پژوهشگران نشر دانشگاهی.

۵. حسینی، سیدمهدی (۱۳۸۹)، آموزش و مشاوره قبل از ازدواج. تهران: انتشارات آوای نور.

۶. حسینی، سیدمهدی (۱۳۹۶)، آموزش و مشاوره قبل از ازدواج با رویکرد اسلامی. تهران: انتشارات آوای نور.

۷. حسین خانی، هادی (۱۳۹۵)، معیارهای انتخاب همسر از دیدگاه اسلام و ساخت مقیاس آن. قم: موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).

۸. جان‌بزرگی، مسعود و دیگران (۱۳۹۷)، مشاوره پیش از ازدواج: اصول، مبانی راهبردهای علمی، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

منابع فرعی:

۱. قهاری، شهربانو (۱۳۹۶)، مشاوره‌ی پیش از ازدواج با موارد دشوار: راهنمای مشاورن و روان‌شناسان، تهران: دانژه.

۲. دهقانی، محسن و میرمحمدی، فاطمه (۱۳۹۵)، مشاوره‌ی پیش از ازدواج، تهران: نشر نی.

۳. ساندرا لوی سرن (۱۳۹۵)، اصول مشاوره پیش از ازدواج، ترجمه مهرداد فیروزبخت، تهران: روانشناسی و هنر.

۴. اصغرنژاد، اصغر و دیگران (۱۳۹۴)، مشاوره قبل از ازدواج، تهران: میرماه.

۵. امینی، ابراهیم (۱۳۸۰)، انتخاب همسر، تهران: انتشارات سازمان تبلیغات اسلامی و چاپ و نشر بین‌الملل.

۶. قهاری، شهربانو (۱۳۹۱)، مشاوره پیش از ازدواج، تهران: انتشارات قطره.

۷. موسوی، اشرف‌السادات (۱۳۸۶)، مشاوره قبل از ازدواج با نگاه کاربردی. تهران: مهرکاوین.

مشاوره کودک و مهارت‌های فرزندپروری

شناسه درس: ۳۰۸۱۹۲۱

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت انواع، سبک‌ها و شیوه‌های فرزندپروری از نگاه اسلام و روان‌شناسی و کاربرد مهارت‌های مشاوره کودک
ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی و ۶ نمره به فعالیت کلاسی (کار عملی و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات (مفاهیم، ضرورت و اهمیت، پیشینه)
- شناخت خود و فرزند
- اصول فرزندپروری
- الگوهای تعاملی فرزندان
- سبک‌های فرزندپروری
 - طبقه بندی و انواع سبک‌ها
 - فرزند پروری مثبت
 - فرزندپروری مبتنی بر هوش هیجانی
 - الگوی فرزندپروری با رویکرد اسلامی
- تکنیک‌های کلی در فرزندپروری
- خطاها در فرزندپروری
- دلبستگی؛ انواع، مراحل و نظریه‌ها
- جنسیت و فرزندپروری
- پرورش مهارت‌های اساسی زندگی در کودک
- روش‌های مواجهه با مشکلات کودک
 - دسته بندی و انواع مشکلات
 - برون سازی شده
 - درون سازی شده
 - مشکلات شبانگاهی
 - مشکلات هر روزه
 - مشکل توالت رفتن
 - کج خلقی و رفتارهای منفی
 - عادت‌های عصبی
 - مشکلات کودک با همسالان و خواهر و برادر

- مشکلات مدرسه و تحصیل
- ترس‌های کودک
- مشکلات تربیت دینی و اخلاقی
- فرزندپروری و نهادهای اجتماعی
- والدین، مهد کودک و مدرسه
- والدین و رسانه
- نقش نهادهای دینی

منابع اصلی:

۱. تامپسون، چارلز و دانای هندرسون (۱۳۹۷)، مشاوره کودک: مبانی، اصول و روش‌ها، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
۲. شفیع‌آبادی، عبدالله (۱۳۹۷)، راهنمایی و مشاوره کودک (مفاهیم و کاربردها). تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
۳. گلدارد، کاترین و کاترین گلدارد (۱۳۹۶)، اصول و فنون مشاوره با کودک (راهنمای عملی)، ترجمه حامد برآبادی، تهران: انتشارات انجمن اولیا و مربیان.
۴. ملکی، حسن (۱۳۹۵)، سبک‌ها و اصول فرزندپروری مطلوب، تهران: آوای نور.
۵. دینک‌مایر، دان و گری مکی (۱۳۸۹)، راهنمای فرزندپروری موفق، ترجمه مجید رئیس دانا، تهران: انتشارات رشد.
۶. جان‌بزرگی، مسعود، ناهید نوری و مژگان آگاه‌هریس (۱۳۸۷)، آموزش اخلاق، رفتار اجتماعی و قانون‌پذیری به کودکان، تهران: ارجمند.
۷. جهان‌شاهی‌فرد، سعید (۱۳۹۱)، تکنیک‌های فرزندپروری، تهران: کتاب ارجمند.
۸. گاربر، استفن (۱۳۷۸)، چگونه با کودک رفتار کنیم، ترجمه شاهین خزعلی و دیگران، تهران: مروارید.
۹. پنتلی، الیزابت (۱۳۹۲)، راهنمای کامل تربیت کودک، ترجمه اکرم قیطاسی، تهران: صابرین.
۱۰. ریچ، دروتی (۱۳۸۷)، کلیدهای پرورش مهارت‌های اساسی زندگی در کودکان و نوجوانان، ترجمه اکرم قیطاسی، تهران: صابرین.
۱۱. داودی، محمد (۱۳۷۸)، سیره تربیتی پیامبر (صلی الله علیه و آله) و اهل بیت (علیهم السلام)، تربیت دینی. قم: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

منابع فرعی:

۱. رشیدپور، مجید (۱۳۷۸)، تربیت کودک از دیدگاه اسلام، تهران: انتشارات انجمن اولیا و مربیان.
۲. الیاس، مارثوریس جی و دیگران (۱۳۹۱)، فرزندپروری با تکیه بر آگاهی هیجانی، ترجمه پرویز شریفی درآمدی و دیگران، تهران: باور عدالت.

۳. شرودر، کارولین اس و گوردون، بتیان (۲۰۰۲)، سنجش و درمان مشکلات دوران کودکی، ترجمه مهرداد فیروزبخت (۱۳۸۹)، تهران: انتشارات دانژه.
۴. شریعتی رودسری، مصطفی (۱۳۸۵)، شناخت و درمان اختلالات رفتاری کودکان و نوجوانان. تهران: نشر عابد.

مشاوره خانواده با رویکرد اسلامی

کارورزی و تمرین فنون مشاوره ازدواج

شناسه درس: ۳۰۸۲۲۰۸

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: مشاوره ازدواج

هدف: مهارت افزایشی دانش‌پژوهان در کاربرد مهارت‌های مشاوره پیش از ازدواج

ارزشیابی: ۲۰ نمره به فعالیت کلاسی (کار عملی) اختصاص دارد.

مراحل بخش عملی:

مرحله اول:

از ابتدای نیمسال تحصیلی استاد به مدت ۷ جلسه طی یک ساعت با یکی از دانش‌پژوهان و بر اساس یک مورد فرضی مشاوره ازدواج انجام می‌دهد و در ساعت دوم یکی از دانش‌پژوهان، داوطلبانه رفتار آموخته شده استاد را در ضمن مصاحبه و مشاوره با دانشجوی دیگر شبیه سازی می‌کند و یادگیری او توسط سایر دانش‌پژوهان و استاد تحلیل می‌شود. موضوعاتی که باید توسط دانشجویان تمرین شود عبارتند از:

- مهارت‌های سنجش و ارزیابی و کاربرد عملیاتی پرسشنامه‌ها در مشاوره پیش از ازدواج
- تمرین فنون و مهارت‌های ایجاد رابطه با مراجعین در مشاوره پیش از ازدواج
- تمرین فنون تشخیصی و شناختی در مشاوره پیش از ازدواج
- تمرین شناسایی خطاهای احتمالی مراجعین در ملاک‌ها و نحوه انتخاب آنها
- تمرین مهارت‌های شناسایی شباهت‌ها و تفاوت‌های شخصیتی و اخلاقی مراجعین و آگاه نمودن آنها
- تمرین و افزایش مهارت در کشف مقدار خطر در ازدواج‌های تحمیلی و نامناسب
- تمرین در جمع بندی و کمک به تصمیم گیری منطقی و مناسب مراجعین

مرحله دوم:

دانش‌پژوهان به مدت ۲۰ ساعت در یک مرکز مشاوره ازدواج که دارای اتاق‌های شیشه‌ای و یا دوربین‌های مداربسته است به مشاهده منظم مشاوره ازدواج اساتید متخصص می‌پردازند و با نحوه کار آنها از نزدیک آشنا می‌شوند. دانش‌پژوه می‌تواند با هماهنگی استاد و اجازه مراجعین در جلسه مشاوره حضور یابد و بدون دخالت کار مشاوره ازدواج یک استاد را به صورت مستقیم تجربه نماید.

مرحله سوم:

هر یک از دانش‌پژوهان حداقل یک زوج مراجع مشاوره پیش از ازدواج را انتخاب و کل فرایند مشاوره را از ارزیابی، تشخیص، اتخاذ شیوه‌های مشاوره و راهنمایی و فرایند آن را شخصاً و زیر نظر استاد هدایت کرده و سپس نتایج فعالیت‌های خود را به طور مشروح ارائه می‌کند و در معرض ارزیابی و نقد و بررسی کلاس قرار می‌دهد. استاد می‌تواند در حین جلسات مشاوره به صورت نامحسوس و با گوشی نظرات تکمیلی خود را به دانش‌پژوه اعلام نماید و در پیشبرد جلسه مشاوره کمک نماید. در پایان دانش‌پژوه حداقل ۴ جلسه از جلسات مشاوره ازدواج خود را ضبط می‌کند و همراه با گزارش کتبی در جلسات متعدد به بحث و تبادل نظر می‌پردازد و از نظرات تکمیلی و تأییدی استاد بهره مند می‌شود.

کارورزی و تمرین فنون مشاوره خانواده

شناسه درس: ۳۰۸۲۲۰۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: اصول و فنون مشاوره خانواده

هدف: مهارت افزایش دانش پژوهان در کاربرد فنون مشاوره خانواده

ارزشیابی: ۲۰ نمره به فعالیت کلاسی (کار عملی) اختصاص دارد.

مراحل بخش عملی:

مرحله اول:

از ابتدای نیمسال تحصیلی استاد به مدت ۷ جلسه طی یک ساعت با دو نفر از دانش پژوهان و بر اساس یک مشکل فرضی مشاوره خانواده انجام می دهد و در ساعت دوم یکی از دانش پژوهان، داوطلبانه رفتار آموخته شده استاد را در ضمن مصاحبه و مشاوره با دو دانشجوی دیگر شبیه سازی می کند و یادگیری او توسط سایر دانش پژوهان و استاد تحلیل می شود.

مرحله دوم:

دانش پژوهان به مدت ۳۰ ساعت در یک مرکز مشاوره خانواده که دارای اتاق های شیشه ای و یا دوربین های مدار بسته است به مشاهده منظم مشاوره خانواده و زوج درمانی اساتید متخصص می پردازند و با نحوه کار آنها از نزدیک آشنا می شوند. دانش پژوه می تواند با هماهنگی استاد و اجازه مراجعین در جلسه مشاوره حضور یابد و بدون دخالت کار مشاوره خانواده یک استاد را به صورت مستقیم تجربه نماید.

مرحله سوم:

هر یک از دانش پژوهان حداقل یک زوج مراجع دارای مشکل را انتخاب و کل فرایند مشاوره را از ارزیابی، تشخیص، اتخاذ شیوه های مشاوره و راهنمایی و فرایند آن را شخصاً و زیر نظر استاد هدایت کرده و سپس نتایج فعالیت های خود را به طور مشروح ارائه می کند و در معرض ارزیابی و نقد و بررسی کلاس قرار می دهد. استاد می تواند در حین جلسات مشاوره به صورت نامحسوس نظرات تکمیلی خود را به دانش پژوه اعلام نماید و در پیشبرد جلسه مشاوره کمک نماید. در پایان دانش پژوه حداقل ۴ جلسه از جلسات مشاوره خانواده خود را ضبط می کند و همراه با گزارش کتبی در جلسات متعدد به بحث و تبادل نظر می پردازد و از نظرات تکمیلی و تأییدی استاد بهره مند می شود.

تعلیم و تربیت در قرآن و روایات (۱) (جبرانی)

شناسه درس: ۳۰۸۱۹۲۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با آموزه‌های تربیتی قرآن و روایات (مبانی، اهداف، اصول و روش‌ها)

ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- کلیات: تعریف مفاهیم و اصطلاحات
- تاریخچه
- مؤلفه‌های تعلیم و تربیت در اسلام
- مبانی تعلیم و تربیت در قرآن و روایات
 - مبانی هستی‌شناختی
 - مبانی الهیاتی
 - مبانی انسان‌شناختی
 - مبانی ارزش‌شناختی
- اهداف تعلیم و تربیت در قرآن و روایات
- انواع اهداف در تعلیم و تربیت
 - اهداف الهی
 - اهداف شخصی
 - اهداف فرهنگی اجتماعی
 - اهداف اقتصادی
 - اهداف سیاسی
- اصول تعلیم و تربیت در قرآن و روایات
 - تعریف اصول
 - طبقه‌بندی و انواع اصول
 - اصل اعتدال
 - اصل تدریج
 - اصل اولویت
 - و.....

منابع اصلی:

۱. گروه نویسندگان زیر نظر محمدتقی مصباح یزدی (۱۳۹۰)، فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی، تهران: مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان (انتشارات مدرسه).
۲. باقری، خسرو (۱۳۹۲)، نگاهی دوباره به تربیت اسلامی، جلد اول، تهران: مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان (انتشارات مدرسه).
۳. مشایخی، شهاب الدین (۱۳۸۳)، اصول تربیت از دیدگاه اسلام، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۴. بهشتی، محمد (۱۳۸۷)، مبانی تربیت از دیدگاه قرآن، تهران: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
۵. فرهادیان، رضا (۱۳۸۵)، مبانی تربیت در قرآن و احادیث، قم: بوستان کتاب.

منابع فرعی:

۱. زهادت، عبدالمجید (۱۳۷۸)، تعلیم و تربیت در نهج البلاغه، قم: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم.
۲. صفایی مقدم، مسعود (۱۳۸۶)، مبانی تربیت از نگاه امام سجاد (علیه السلام)، تهران: رسش.
۳. کریمی، محمد حسین (۱۳۹۴)، جایگاه توحید در نظام تعلیم و تربیت، قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).
۴. رستمی نسب، عباسعلی (۱۳۸۸)، فلسفه تربیتی ائمه اطهار (علیهم السلام)، کرمان: دانشگاه شهید باهنر کرمان.

تعلیم و تربیت در قرآن و روایات ۲ (جبرانی)

شناسه درس: ۳۰۸۱۹۲۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی عملی با چگونگی تحلیل و استخراج گزاره‌های تربیتی از قرآن کریم و روایات
ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

○ مراحل تعلیم و تربیت در قرآن و روایات

- ملاک و روش تعیین مراحل
- مرحله زمینه سازی
- مرحله سادت
- مرحله اطاعت
- مرحله وزارت
- مرحله حمایت

○ عوامل و موانع تعلیم و تربیت در قرآن و روایات

- عوامل و موانع درونی
 - بینشی
 - گرایشی
 - توانشی - رفتاری
- عوامل و موانع بیرونی
 - الهی
 - فرهنگی اجتماعی
 - اقتصادی
 - سیاسی
 - طبیعی

○ روش‌های تعلیم و تربیت در قرآن و روایات

- تعریف روش
- دسته بندی و انواع روش‌ها
 - روش تذکر و یادآوری
 - روش موعظه و نصیحت
 - روش عبرت‌دهی

- روش امر و نهی
- روش حکمت‌آموزی
- روش عفو و گذشت
- روش تکریم و احترام
- روش وفق و مدارا

منابع اصلی:

۱. گروه نویسندگان زیر نظر محمدتقی مصباح یزدی (۱۳۹۰)، فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی، تهران: مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان (انتشارات مدرسه).
۲. باقری، خسرو (۱۳۹۲)، نگاهی دوباره به تربیت اسلامی، جلد اول، تهران: مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان (انتشارات مدرسه).
۳. قائمی‌مقدم، محمدرضا (۱۳۹۱)، روش‌های تربیتی در قرآن، جلد اول، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۴. حسینی‌زاده، سید علی و مشایخی، شهاب الدین (۱۳۹۳)، روش‌های تربیتی در قرآن، جلد دوم، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۵. برومند، سید مهدی (۱۳۸۰)، شیوه‌های تعلیم در قرآن و سنت، رشت: انتشارات کتاب مبین.

منابع فرعی:

۱. زهادت، عبدالمجید (۱۳۷۸)، تعلیم و تربیت در نهج البلاغه، قم: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم.
۲. محمدقاسمی، حمید (۱۳۸۹)، روش‌های تربیتی در داستانهای قرآن، تهران: شرکت چاپ و نشر بین الملل.
۳. حسین ادیب علی محمد (۱۳۶۲)، راه و روش تربیت از دیدگاه امام علی علیه السلام، ترجمه محمد رادمش، تهران: مؤسسه انجام کتاب.

روان شناسی عمومی (جبرانی)

شناسه درس: ۳۰۸۱۹۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت کلیات، تعریف، خاستگاه و موضوعات اساسی روانشناسی نوین و نظریات مطرح
ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- تعریف و تاریخچه شکل گیری روانشناسی علمی
- بنیادهای فلسفی در شکل گیری موضوعات روانشناسی
- رویکردهای روانشناسی و جایگاه هر یک در روانشناسی نوین
- پژوهش و روش های علمی در روانشناسی
- حوزه های تخصصی روانشناسی و ارتباط آن با سایر علوم
- مبانی زیست شناختی رفتار
 - تکامل و روانشناسی زیستی
 - نقش دستگاه عصبی در رفتار
- رشد و تحول انسان
 - اصول و عوامل مؤثر بر رشد
 - معرفی ابعاد مختلف رشد
- احساس و ادراک
 - انواع حواس و اختلال های شایع
 - آستانه مطلق و آستانه اختلافی
 - ارتباط احساس و ادراک
 - تفسیر داده های حسی و خطای ادراکی
- یادگیری و حافظه
 - ماهیت یادگیری
 - نظریه های یادگیری
 - تعریف حافظه و انواع آن
- انگیزش و هیجان
 - انگیزش و نظریه های آن
 - انواع انگیزه ها
 - تعریف و ماهیت هیجان

• نظریه‌های هیجان

○ شخصیت

• تعریف و اهمیت

• عوامل مؤثر در شخصیت

• نظریه‌ها و روش‌های ارزیابی

منابع اصلی:

۱. ویتن، وین (۱۳۹۱)، روانشناسی عمومی، ترجمه یحیی سید محمدی، چاپ چهاردهم، تهران: نشر روان.
۲. گنجی، حمزه (۱۳۹۱)، روانشناسی عمومی، تهران: نشر ساوالان.
۳. حقانی، ابوالحسن، (۱۳۸۹)، روانشناسی کاربردی (۱)، قم: انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ع).
۴. حقانی، ابوالحسن، (۱۳۹۴)، روانشناسی کاربردی (۲)، قم: انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ع).
۵. بابایی‌اربوسرا، ایرج (۱۳۹۷)، روانشناسی عمومی، تهران: کتاب آوا.
۶. دهورا زوسیر و دیگران (۱۳۹۵)، روانشناسی عمومی، ترجمه فرید براتی‌سده، محمد دهقانی و دیگران، تهران: رشد.

منابع فرعی:

۱. یان کریستنسن، هاگ واگنر و سباستین هالیدی (۱۳۸۵)، روانشناسی عمومی، ترجمه ابوالقاسم بشیری و همکاران، قم: انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ع).
۲. اتکینسون، ریچارد و هیلگارد، ارنست (۱۳۹۰)، زمینه روانشناسی هلیگارد. ترجمه محمد نقی براهنی و همکاران، تهران: انتشارات رشد.

روانشناسی رشد با تأکید بر منابع اسلامی (جبرانی)

شناسه درس: ۳۰۰۱۹۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: روانشناسی عمومی

هدف: آشنایی با تحول رفتار فرد از لحاظ پدیدایی شکلی با تأکید بر تفاوت‌های فردی در دیدگاه نظریه پردازان مختلف و در دوره‌های مختلف تحول با نگرش به منابع اسلامی

ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل:

- تعریف مفاهیم اساسی؛ تفاوت و تشابه آنها
- تاریخچه روانشناسی رشد
- اصول و قلمرو رشد با تکیه بر منابع اسلامی
- عوامل مؤثر بر رشد با تأکید بر منابع اسلامی (محیط، وراثت، تعامل و اراده)
- دیدگاه‌ها و روشها:
 - دیدگاه طبیعت‌نگری و روش تجربی
 - دیدگاه انسانی و روش بالینی
 - چارچوب روش‌شناختی طرح‌های بنیادی (همبستگی، آزمایشی، تک بررسی)
- نظام‌های تحولی بنیادی:
 - دیدگاه فطری‌نگر
 - نظریه زیگموند فروید
 - نظام پیازه
- رشد ابعاد بدنی، شناختی، عاطفی، اجتماعی و اخلاقی در دوره‌های تحولی (از نطفه تا پایان دوره کودکی)
 - دوره پیش از تولد
 - دوره کودکی
 - کودکی اول (نوزادی و شیرخوارگی)
 - کودکی دوم و میانه
 - کودکی سوم و پایانی
- فرایند رشد با تکیه بر منابع اسلامی
- نقش دین در تحول ابعاد روانشناختی انسان (بدنی، هیجانی، اجتماعی، شناختی، اخلاقی و معنوی)
- استلزامات تربیتی رشد

منابع اصلی:

۱. بی ریا، ناصر و دیگران، روانشناسی رشد با نگرش به منابع اسلامی، تهران: انتشارات سمت.
۲. دادستان، پریخ (۱۳۹۳)، گزیده‌ای از بزرگترین نظام‌های روانشناسی تحولی، تهران: سمت.
۳. برک، لورا (۱۳۸۳)، روانشناسی رشد از لقاح تا کودکی، جلد اول، ترجمه یحیی سیدمحمدی، تهران: نشر ارسباران.
۴. ویلیام کرین (۱۳۹۲)، نظریه‌های رشد مفاهیم و کاربردها، ترجمه غلام‌رضا خوی‌نژاد و علیرضا رجایی، چاپ هشتم، تهران: رشد.
۵. فتحی آشتیانی، علی (۱۳۹۳)، روانشناسی کودک، تهران: انتشارات بعثت.
۶. سوسن سیف، پروین کدیور، رضا کرمی‌نوری و حسین لطف‌آبادی (۱۳۹۷)، روانشناسی رشد (۱)، تهران: سمت.

منابع فرعی:

۱. باهنر، ناصر، آموزش مفاهیم دینی همگام با روان‌شناسی رشد، تهران: انتشارات سازمان تبلیغات اسلامی.
۲. منصور، محمود و پریخ دادستان (۱۳۸۷)، روانشناسی ژنتیک ۲ از روان‌تحلیلگری تا رفتارشناسی، تهران: انتشارات سمت.
۳. منصور، محمود (۱۳۸۷)، روانشناسی ژنتیک تحول روانی از تولد تا پیری، تهران: انتشارات سمت.
۴. محسنی، نیکچهره (۱۳۹۳)، نظریه‌ها در روانشناسی رشد، چاپ سوم، تهران: جاجرمی.

سرفصل:

- دیدگاه و نظریه‌های مطرح در روانشناسی رشد
 - دیدگاه‌های روان‌پویشی:
 - آنا فروید و استقرار روانشناسی من
 - نظریه روانی - اجتماعی اریکسون
 - نظریه‌های روابط موضوعی:
 - ملانی کلاین بنیان‌گذار نظریه روابط موضوعی
 - بالبی و نظریه دلبستگی
 - وین کات و روابط مادرانه
 - نظریه‌های رفتاری نگر:
 - اسکینر و تحلیل تجربی رفتار
 - بندورا و یادگیری شناختی اجتماعی
 - نظریه رشد اخلاقی کلبرگ
- هم‌نمایی نظریه‌ها و مطابقت فرهنگی آنها با آموزه‌های اسلامی
- بررسی اجمالی دوره‌های تحول از نوجوانی تا مرگ

منابع اصلی:

۱. بی ریا، ناصر و دیگران، روانشناسی رشد با نگرش به منابع اسلامی، تهران: انتشارات سمت.
۲. دادستان، پریخ (۱۳۹۳)، گزیده‌ای از بزرگترین نظام‌های روانشناسی تحولی، تهران: سمت.
۳. برک، لورا (۱۳۸۳)، روانشناسی رشد از لقاح تا کودکی، جلد دوم، ترجمه یحیی سیدمحمدی، تهران: نشر ارسباران؛
۴. ویلیام کرین (۱۳۹۲)، نظریه‌های رشد مفاهیم و کاربردها، ترجمه غلام‌رضا خوی‌نژاد و علیرضا رجایی، چاپ هشتم، تهران: رشد.
۵. ماسن، پاول هنری (۱۳۸۲)، رشد و شخصیت کودک، ترجمه مهشید یاسایی، تهران: نشر مرکز دانشگاهی.

منابع فرعی:

۱. باهنر، ناصر، آموزش مفاهیم دینی همگام با روان شناسی رشد، تهران: انتشارات سازمان تبلیغات اسلامی.
۲. منصور، محمود و پریخ دادستان (۱۳۸۷)، روانشناسی ژنتیک ۲ از روان تحلیلگری تا رفتارشناسی، تهران: انتشارات سمت.
۳. منصور، محمود (۱۳۸۷)، روانشناسی ژنتیک تحول روانی از تولد تا پیری، تهران: انتشارات سمت.
۴. محسنی، نیکچهره (۱۳۹۳)، نظریه‌ها در روانشناسی رشد، چاپ سوم، تهران: جاجرمی.
۵. بیرامی، منصور (۱۳۸۵)، جنبه‌های شناختی روانشناسی رشد، تبریز: انتشارات آیدین.
۶. احدی، حسن و شکوه السادات بنی جمالی (۱۳۸۸)، روانشناسی رشد، تهران: نشر جیحون.

سرفصل:

- مفهوم‌شناسی (نظام، ساختار و ...)
- اهمیت تبیین نظام تربیتی اسلام
- روش کشف نظام تربیتی اسلام
- عناصر و مؤلفه‌های نظام تربیتی
 - مبانی
 - اهداف
 - اصول
 - روش‌ها
- ساحت‌های نظام تربیتی اسلام
 - ساحت‌های بینشی
 - ساحت‌های گرایشی
 - ساحت‌های رفتاری
 - ساحت‌های الهی
 - ساحت‌های طبیعی
 - ساحت‌های فرهنگی اجتماعی
- ویژگی‌های کلی و مهم
 - خدامحوری
 - جامعیت
 - احساس مسئولیت
 - توجه به حیات اخروی
- مبانی تربیت اسلامی:
 - نظام‌مندی و هدفمندی جهان

- ترکیب انسان از جسم و روح
- تربیت پذیری انسان
- جاودانگی روح
- کرامت انسان
- حقیقت جویی
- کمال طلبی
- اختیار و آزادی
- اهداف تربیت اسلامی:
 - اهداف غایی
 - اهداف کلی
 - اهداف مربوط به هر یک از ساحت‌های تربیت
- اصول تربیت اسلامی:
 - اصل تکریم شخصیت
 - اصل هماهنگی تربیت
 - اصل توجه به تفاوت‌های فردی و...
- روش‌های تربیت اسلامی:
 - روش‌های عام
 - روش‌های خاص برای هر یک از ساحت‌های تربیت
- محتوای نظام تعلیم و تربیت اسلامی:
 - واجبات اعتقادی و اصول حاکم بر جهان بینی
 - عبادات و تکالیف عملی
 - اخلاق یا قوانین رفتاری

منابع اصلی:

۱. حسینی، ابوالحسن (۱۳۷۹)، آشنایی با نظام تربیتی اسلام، قم: جامعه مدرسین حوزه علمیه.
۲. الهی امیرآباد، محمد (۱۳۹۷)، نظام تربیتی اسلام از نگاه قرآن و روایات، قم: تحسین.
۳. زاهدی، مرتضی (۱۳۸۵)، نظریه تربیتی اسلام و نظام سازی برای تحقق آن، تهران: صابره.
۴. حاجی‌ده‌آبادی، محمدعلی (۱۳۹۷)، درآمدی بر نظام تربیتی اسلام، قم: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص).

۵. حبیبی، رضا (۱۳۹۷)، نظام اخلاقی و تربیتی اسلام: مبانی اخلاق و تربیت اسلامی، قم: مرکز نشر هاجر (وابسته به مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران).
۶. حبیبی، رضا (۱۳۹۷)، نظام اخلاقی و تربیتی اسلام: اهداف، ساحت‌ها و مراحل تربیت اخلاقی، قم: مرکز نشر هاجر (وابسته به مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران).

منابع فرعی:

۱. ابراهیمی‌فر، علی اصغر (۱۳۸۵)، بررسی نظام تربیتی صحیفه سجادیه، قم: مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما.
۲. گروه نویسندگان زیر نظر محمدتقی مصباح یزدی (۱۳۹۰)، فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی، تهران: مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان (انتشارات مدرسه).

مسائل تربیتی نوجوان و جوان (جبرانی)

شناسه درس: ۳۰۸۱۹۲۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: روانشناسی رشد (۱) و (۲)

هدف: شناخت مسائل و معضلات تربیتی نوجوان و جوان و شناخت راه حل آن‌ها با تأکید بر دیدگاه اسلام

ارزشیابی: ۱۶ نمره به امتحان پایانی و ۴ نمره به فعالیت کلاسی (تحقیق و ارائه کلاسی) اختصاص دارد.

سرفصل

- مفهوم شناسی (بلوغ، نوجوانی، جوانی و تفاوت‌ها)
- نظریه‌های رشد نوجوانی:
 - جی استانلی هال
 - نظریه تحلیل روانی در رشد نوجوانی
 - دیدگاه رشدی شناختی
 - دیدگاه اسلامی رشد نوجوان
- بلوغ و مسائل آن:
 - بحران بلوغ و پیامدهای آن
 - رشد جسمانی و تحول
 - بلوغ جنسی و تربیت جنسی
 - تغییرات هیجانی و اجتماعی
 - رشد هویت و استقلال طلبی
 - خودپنداره و عزت نفس نوجوانان
- مشکلات نوجوان و جوانان و راه حل‌های آن
 - بحران هویت و از خودبیگانگی
 - انواع هویت
 - عوامل مؤثر بر شکل‌گیری هویت
 - حل بحران هویت
 - مشکلات جنسی نوجوانان و جوانان
 - اشکال مختلف انحرافات جنسی
 - پیامدهای انحرافات جنسی
 - راهکارها و درمان
 - نابهنجاری‌های روانی
 - افسردگی

- استرس و اضطراب
- پر خاشگری
- کمرویی
- اعتیاد در نوجوانی و جوانی
 - انواع اعتیاد
 - علل گرایش به اعتیاد
 - راهکارهای درمانی
- مشکلات ازدواج جوانان
 - موانع و آسیبها
 - هدف از ازدواج
 - انتخاب و همسرگزینی
 - سازگاری در ازدواج

منابع اصلی:

۱. نراقی زاده، افسانه (۱۳۹۵)، مسائل نوجوانان و جوانان، تهران: مهراندیش.
۲. لطف آبادی، حسین (۱۳۸۵)، روانشناسی رشد (۲): نوجوانی، جوانی و بزرگسالی، تهران: سمت.
۳. آقامحمدیان، حمیدرضا و حسینی، سیدمهران (۱۳۸۴)، روانشناسی بلوغ و نوجوانی (روانشناسی رشد ۲)، مشهد: دانشگاه فردوسی.
۴. شهرآرای، مهرناز (۱۳۸۴)، روانشناسی رشد نوجوانان "دیدگاه تحولی"، تهران: نشر علم.
۵. احمدی، سید احمد (۱۳۷۳)، روان شناسی نوجوانان و جوانان: شخصیتی، رفتاری، تحصیلی، شغلی، بزهکاری و اعتیاد، اصفهان: مشعل.
۶. خدایاری فرد، محمد (۱۳۹۵)، مسائل نوجوانان و جوانان، تهران: انجمن اولیاء و مربیان جمهوری اسلامی ایران.
۷. حاجی ده آبادی، محمدعلی و علی حسینی زاده (۱۳۸۶)، بررسی مسائل تربیتی جوانان در روایات، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه و تهران: سازمان فرهنگی - هنری شهر تهران، مرکز مطالعات فرهنگی شهر تهران.

منابع فرعی:

۱. شرفی، محمدرضا (۱۳۷۰)، دنیای نوجوان، تهران: تربیت.
۲. حسن بیگلر، بهروز (۱۳۸۰)، روانشناسی نوجوانی، تهران: مؤسسه انتشاراتی سرآمد کاوش.
۳. بیابانگرد، اسماعیل (۱۳۸۸)، روانشناسی نوجوانان، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
۴. کرباسی، منیژه و منوچهر، وکیلان (۱۳۹۰)، مسائل نوجوانان و جوانان در ایران معاصر (رشته روان شناسی)، تهران: دانشگاه پیام نور.

مسئله‌یابی و منبع‌یابی

شناسه درس: ۳۰۰۲۲۱۰

تعداد واحد: ۵/۰

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با مسئله‌یابی و مسئله‌شناسی، شناسایی انواع منابع و نحوه ارزش‌گذاری و مهارت استفاده از آنها به منظور بهره‌وری در تدوین پایان‌نامه و انواع مقالات

ارزشیابی: ۱۵ نمره به فعالیت عملی و ۵ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ تفاوت مشکل، موضوع و مسئله

۱. مشکل (تعریف و ویژگی‌های آن)

۲. موضوع (تعریف موضوع و ویژگی‌های آن، تتبع موضوع محور و پژوهش مسئله محور)

۳. مسئله (تعریف و بیان مسئله، فرآیند عملیاتی طرح مسئله: الف. مواجهه با مشکل ب. تبدیل مشکل به مسئله ج. تدوین فرضیه) اقسام مسئله و خطاهای احتمالی به هنگام انتخاب مسئله، تجزیه مسئله

○ منبع؛ اقسام، انواع و ...

۱. تعریف منبع

۲. اقسام منابع

۳. انواع منابع اسناد (کتابخانه‌ای و روش استفاده از آن، اطلاعات الکترونیکی و روش استفاده از آن)

۴. راه‌های شناسایی و دسترسی به منابع

۵. آشنایی با ملاک‌های اعتبار منابع

۶. معرفی کتابخانه‌های تخصصی هر رشته

۷. معرفی مهمترین منابع مکتوب و غیر مکتوب هر رشته

۸. معرفی اصطلاح‌نامه‌های تخصصی هر رشته و ...

توضیحات: هر طلبه موظف است متناسب با رشته تخصصی یک مسئله را انتخاب و به همراه منابع مرتبط با آن به عنوان فعالیت عملی ارائه نماید.

طرحنامه نویسی

شناسه درس: ۳۰۰۲۲۱۱

تعداد واحد: ۰/۵

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با نحوه فصل بندی و طراحی ساختار تحقیق، ایجاد قدرت تشخیص جهت روش مناسب حل مسئله و فرضیه

ارزشیابی: ۲۰ نمره به فعالیت عملی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ طرحنامه

۱. تعریف طرحنامه و اهمیت آن

۲. معرفی ارکان و عناصر طرحنامه علمی (بیان مسئله، سؤالات اصلی و فرعی، فرضیه‌ها، پیشینه، اهمیت و ضرورت، روش (ناظر به جمع‌آوری داده‌ها، هدف تحقیق، مواجهه با داده‌ها)

۳. ساختار بندی اجزای تحقیق شامل بخش‌ها، فصل‌ها و گفتارها، اولویت بندی انجام پژوهش، ارائه طرحنامه و

توضیحات: هر طلبه موظف است یک طرحنامه متناسب با رشته تخصصی خود به عنوان فعالیت عملی ارائه نماید.

فیش نویسی و پردازش اطلاعات

شناسه درس: ۳۰۰۲۲۱۲

تعداد واحد: ۵/۰

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با نحوه تشکیل پرونده علمی، تألیف و ترکیب مناسب اطلاعات گردآوری شده و پردازش آنها

ارزشیابی: ۱۵ نمره به فعالیت عملی و ۵ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

سرفصل:

○ فیش نویسی

۱. معرفی و اهمیت فیش نویسی

۲. قالب های فیش (دستی، رایانه ای)

۳. انواع فیش

۴. چگونگی انجام فیش برداری

۵. طبقه بندی فیش ها

۶. ارجاع دهی و انواع آن

۷. شیوه های یادداشت برداری (نقل مستقیم، تلخیص و اقتباس)

○ پردازش اطلاعات

۱. توصیف، تبیین و توضیح اطلاعات

۲. تفسیر، تحلیل و انواع آن

۳. استدلال، تعلیل و ارائه شواهد

۴. نقد، ارائه نظر، دسته بندی و مقایسه و ...

توضیحات: هر طلبه موظف است متناسب با رشته تخصصی یک موضوع انتخاب و فیش های مرتبط به آن را همراه با پردازش اطلاعات به عنوان فعالیت عملی ارائه دهد.

سرفصل:

○ تدوین پایان‌نامه

۱. شناسایی و آشنایی با شیوه نامه نگارش پایان‌نامه با توجه به قوانین مرکز

۲. موضوع یا عنوان پایان‌نامه

۳. تنظیم مقدمات، فهرست‌ها و عنوان‌بندی، نتیجه‌گیری، چکیده‌نویسی و کلیدواژه‌ها

۴. شیوه بهره‌گیری از منابع و تنظیم ارجاعات و فهرست منابع

۵. سبک‌های ارجاع‌دهی و نحوه ارجاع کتاب، مقاله، فرهنگ‌نامه و دائرةالمعارف، ارجاع کنفرانس‌ها و سمینارها و گزارش‌ها

۶. ویرایش فنی و محتوایی متن

۷. ارائه گزارش به اساتید راهنما

۸. آشنایی با نحوه دفاع از پایان‌نامه

۹. نشانه‌گذاری و صفحه‌آرایی، ترتیب مباحث و ...

توضیحات: هر طلبه موظف است یک پایان‌نامه مرتبط با رشته تخصصی خود را بررسی نموده و گزارشی از نقاط قوت و ضعف آن به عنوان فعالیت عملی ارائه دهد.

پایان نامه

شناسه درس: ۳۱۲۲۴۰۱

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: کارورزی و ارائه پژوهش ۱ و ۲

هدف: ارائه یک تحقیق جامع با تأکید بر مهارت‌ها، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در موضوع امامت

ارزشیابی: ۲۰ نمره اختصاص به ارائه پایان‌نامه با شرایط آیین‌نامه دارد.

سرفصل: ---

متن درسی: ---

منابع: ---

جدول پیشنهادی ارائه دروس در دوره تحصیلی

سال اول		سال دوم		سال سوم		سال چهارم	
عنوان درس	واحد	عنوان درس	واحد	عنوان درس	واحد	عنوان درس	واحد
فقه (۱)	۳	فقه (۳)	۳	تفسیر قرآن (۱)	۲	کارورزی و تمرین فنون مشاوره ازدواج	۲
اصول فقه (۱)	۲	اصول فقه (۳)	۲	مسائل تربیتی نوجوان و جوان	۲	کارورزی و تمرین فنون مشاوره خانواده	۲
عقائد خاص شیعه (۱)	۲	روانشناسی شخصیت	۳	مهارت‌های زناشویی	۲	پایان‌نامه	۴
تجزیه و ترکیب	۲	روانشناسی رشد (۲)	۲	مشاوره کودک و مهارت‌های فرزندپروری	۳		
نظام تربیتی اسلام	۲	زبان عمومی	۲	نظریه‌های مشاوره و روان درمانی	۲		
تعلیم و تربیت در قرآن و روایات (۱)	۲	آمار استنباطی	۲	آسیب‌شناسی روانی (۲)	۲		
روانشناسی عمومی	۲	بهداشت روانی	۲	نظریه‌های مشاوره خانواده	۲		
نظام خانواده در اسلام	۲	طرح‌نامه نویسی	۰/۵	شیوه‌های اصلاح و تغییر رفتار با تأکید بر آموزه‌های اسلامی	۲		
جمع واحد	۱۷	جمع واحد	۱۶/۵	جمع واحد	۱۷	جمع واحد	۸
فقه (۲)	۳	فقه (۴)	۳	تفسیر قرآن (۲)	۲		
اصول فقه (۲)	۲	اصول فقه (۴)	۲	آسیب‌شناسی خانواده	۲		
عقائد خاص شیعه (۲)	۲	روانشناسی اجتماعی	۲	زوج درمانی	۲		
آمار توصیفی	۲	زبان تخصصی	۲	مصاحبه تشخیصی	۲		
تعلیم و تربیت در قرآن و روایات (۲)	۲	آسیب‌شناسی روانی (۱)	۲	اندازه‌گیری و روان‌سنجی در مشاوره خانواده	۲		
روانشناسی فیزیولوژیک	۲	روانشناسی اختلافی زن و مرد	۲	اصول و فنون مشاوره خانواده	۲		
روانشناسی رشد (۱)	۲	اصول و فنون مشاوره با تأکید بر دیدگاه اسلام	۲	آموزه‌های روانشناختی در قرآن و روایات	۲		
انگیزش و هیجان	۲	فیش نویسی و پردازش اطلاعات	۰/۵	مشاوره ازدواج	۲		
مساله یابی و منبع یابی	۰/۵	شیوه تدوین پایان نامه	۰/۵				
جمع واحد	۱۷/۵	جمع واحد	۱۶	جمع واحد	۱۶		

نیمسال اول

نیمسال دوم